

Kommunernas ekonomi och välfärdens finansiering

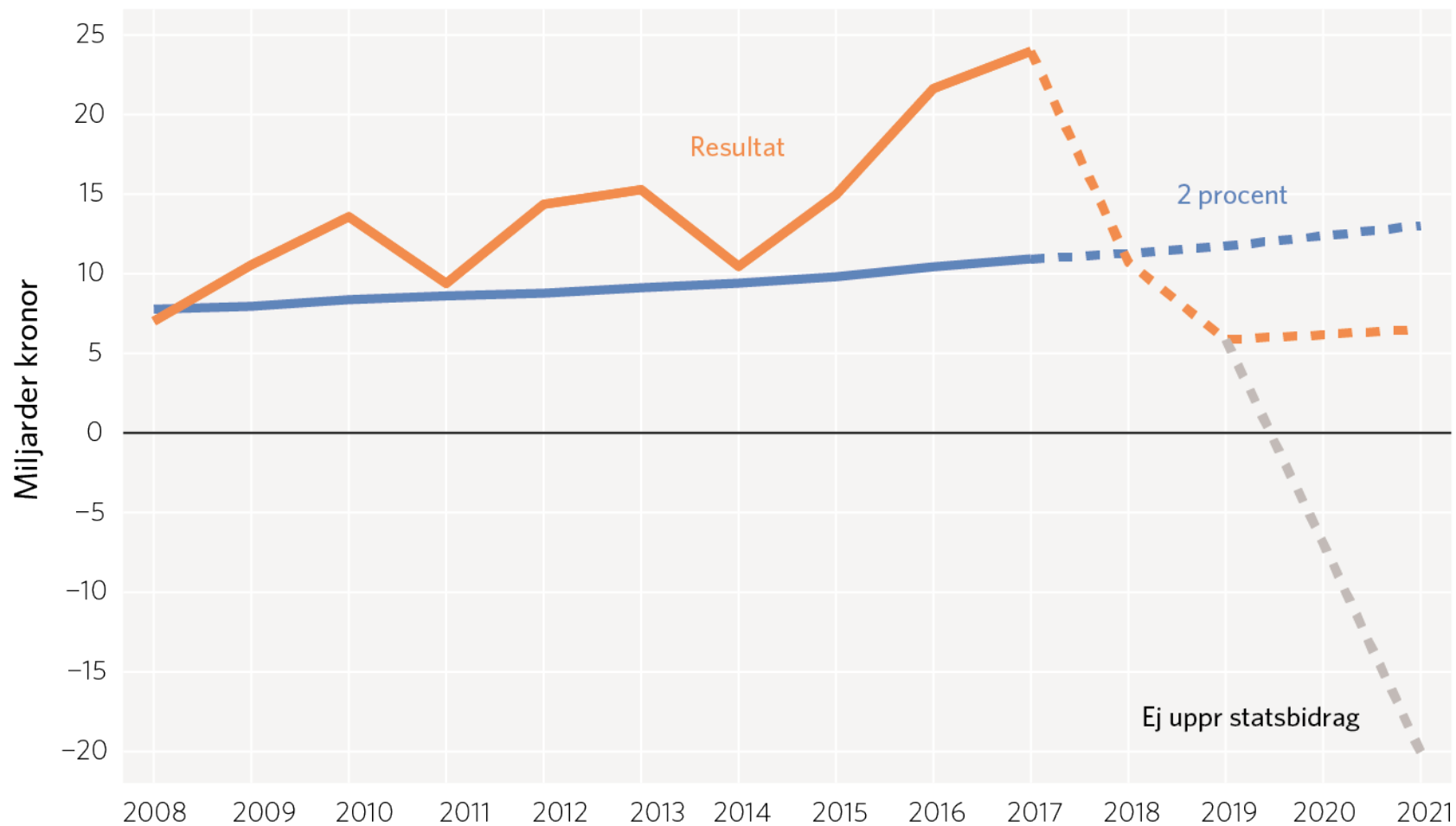
Stockholm 16 oktober
Per Sedigh

Det går bra nu. Men sen kommer...

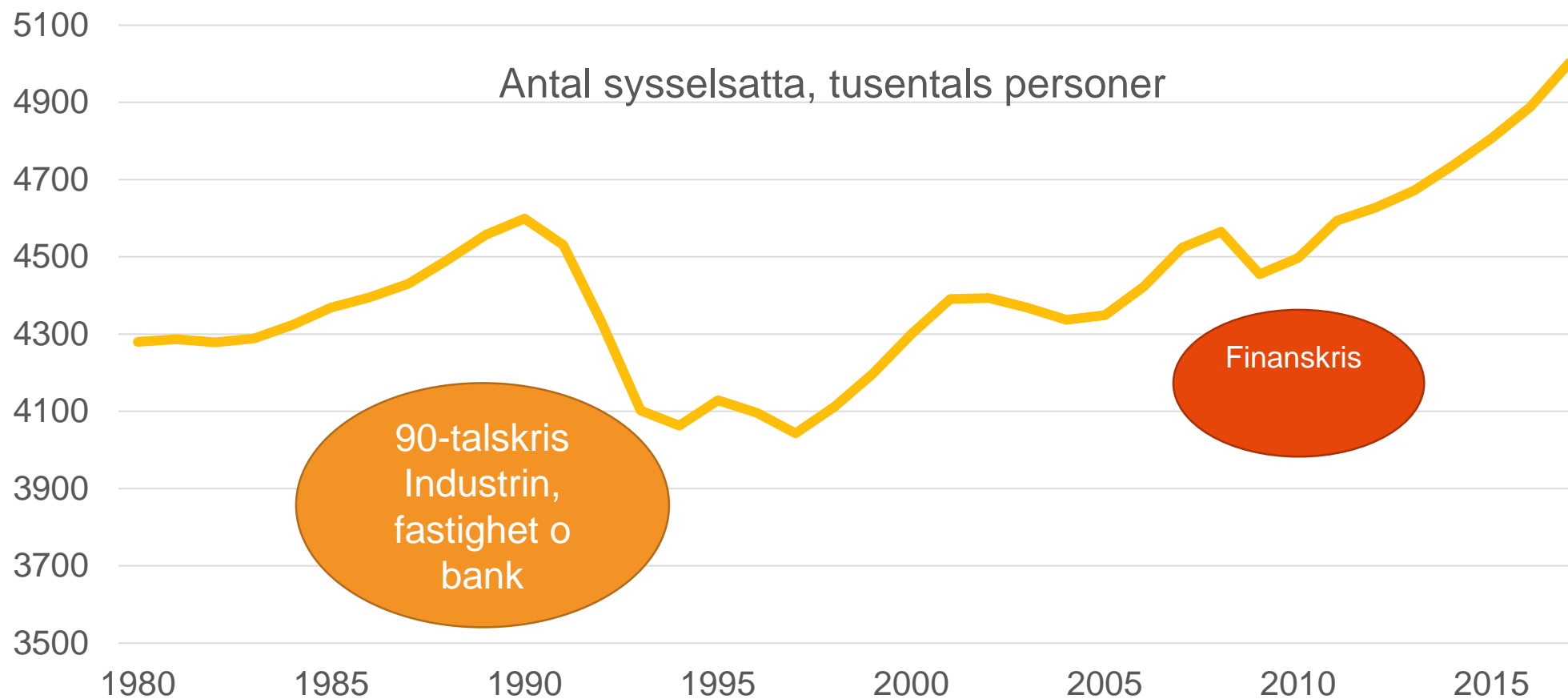

Kommunernas resultat

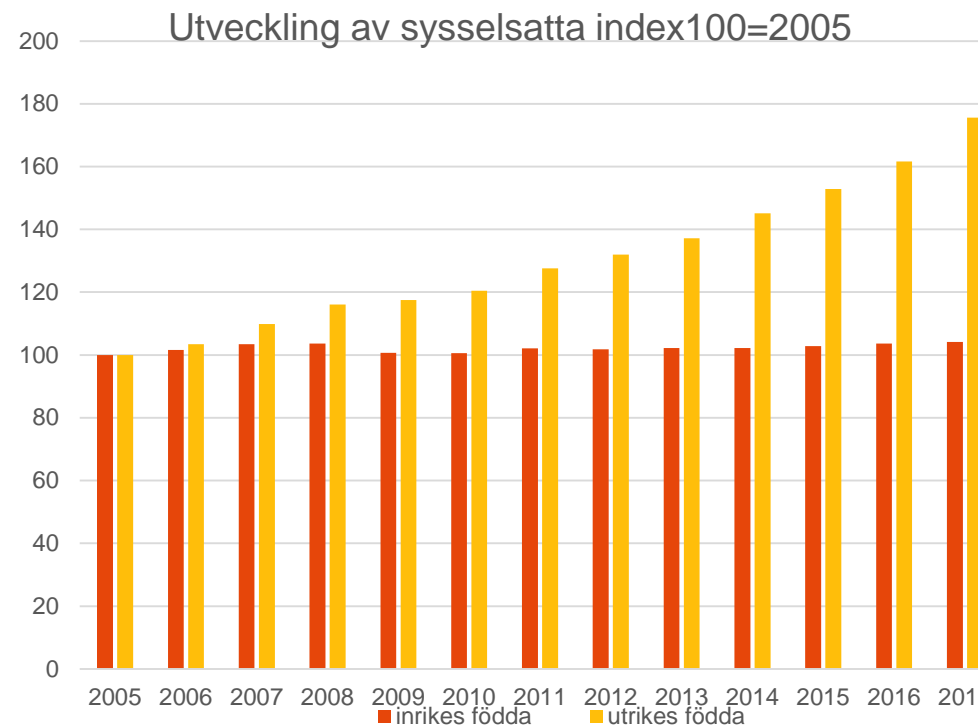
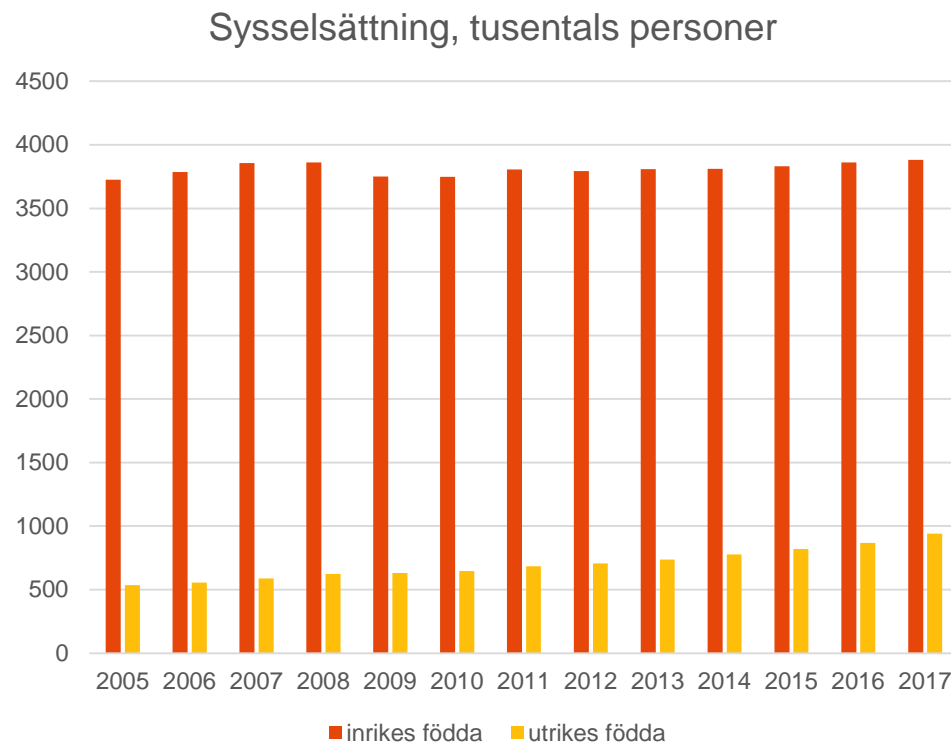
Miljarder kronor

Stark sysselsättning de senaste 5 åren

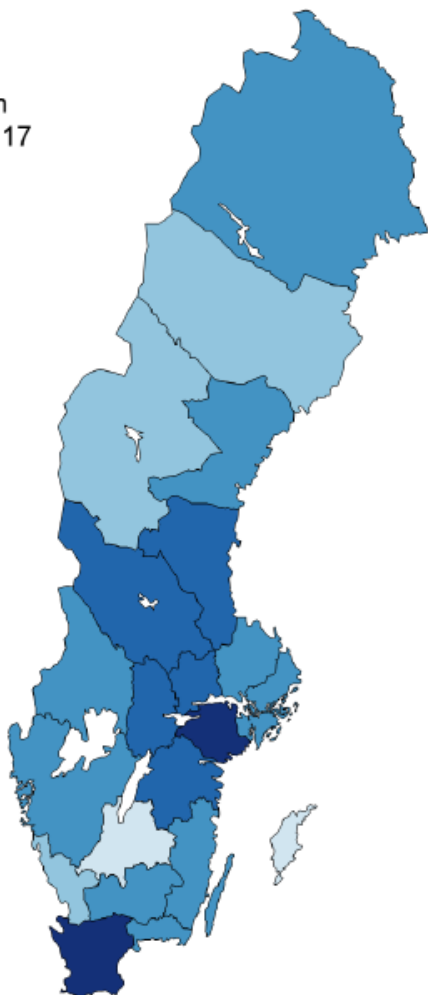
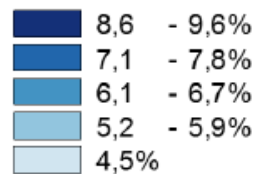

Utrikesföddas sysselsättning ökat med nära 80 % – inrikes föddas med 4 % sedan 2005

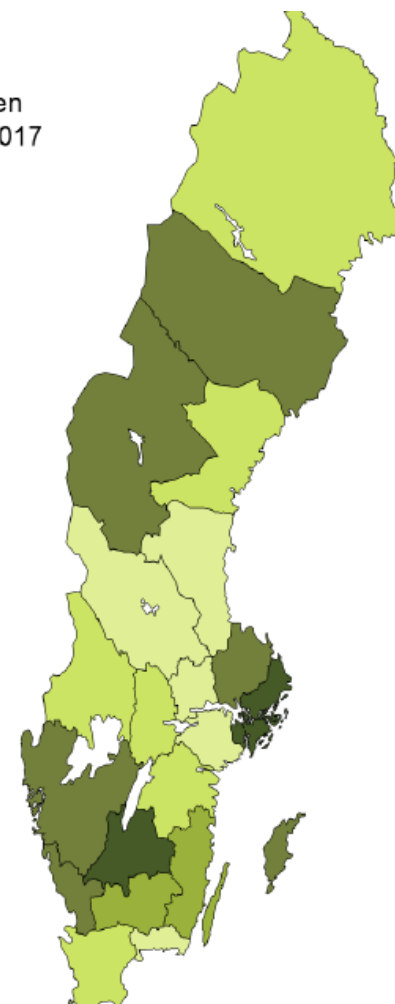
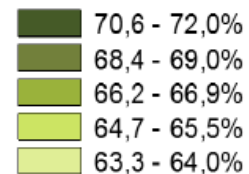
Arbetslöshet och sysselsättningsgrad

Arbetslösa i procent av arbetskraften
Avser befolkning 15-74 år (AKU), 2017

Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

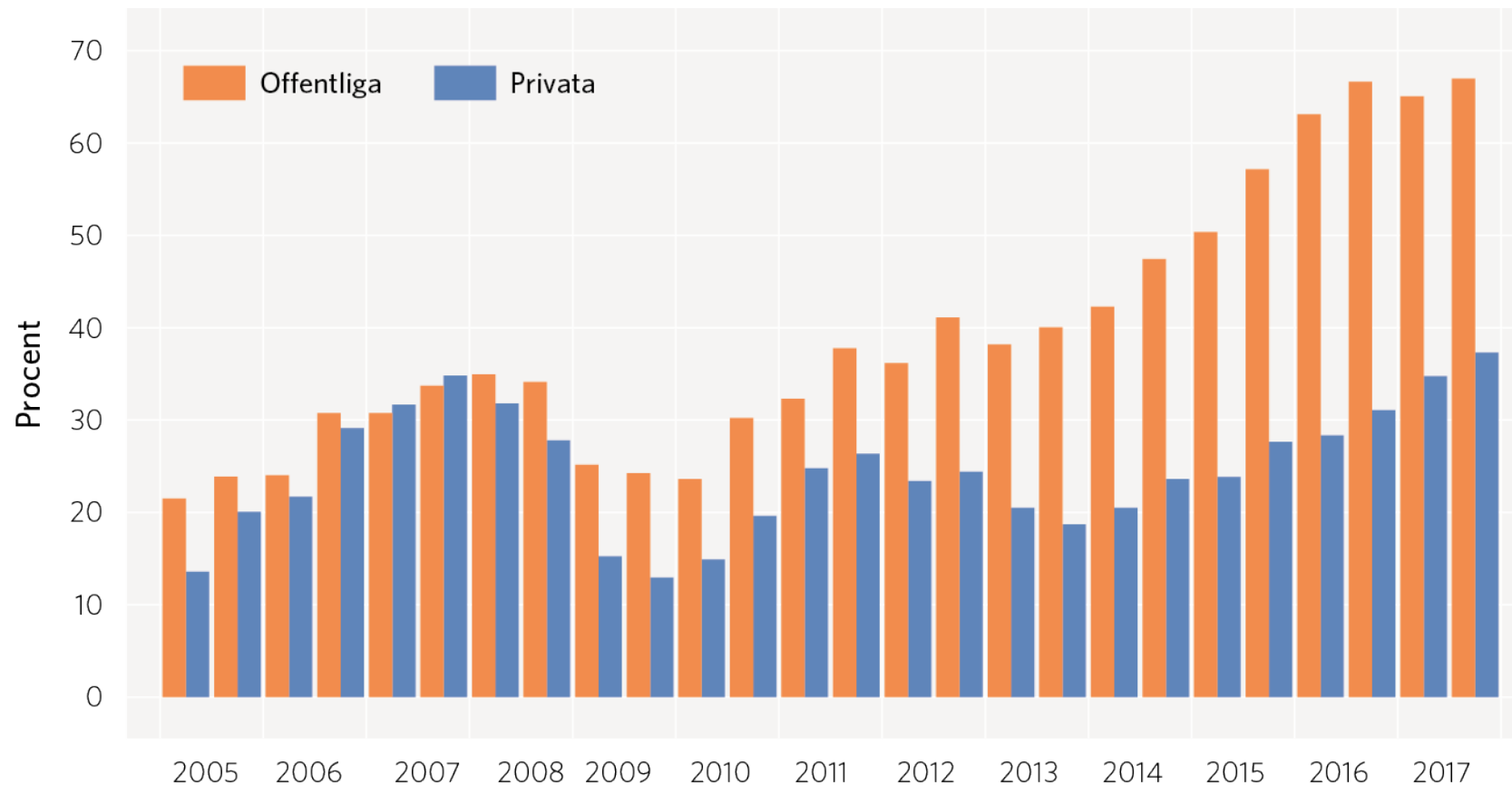
Sysselsatta i procent av befolkningen
Avser befolkning 15-74 år (AKU), 2017

Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

Brist på arbetskraft

Andel arbetsställen med rekryteringsproblem, procent, halvårsvärden

Högkonjunktur och låga löneyft

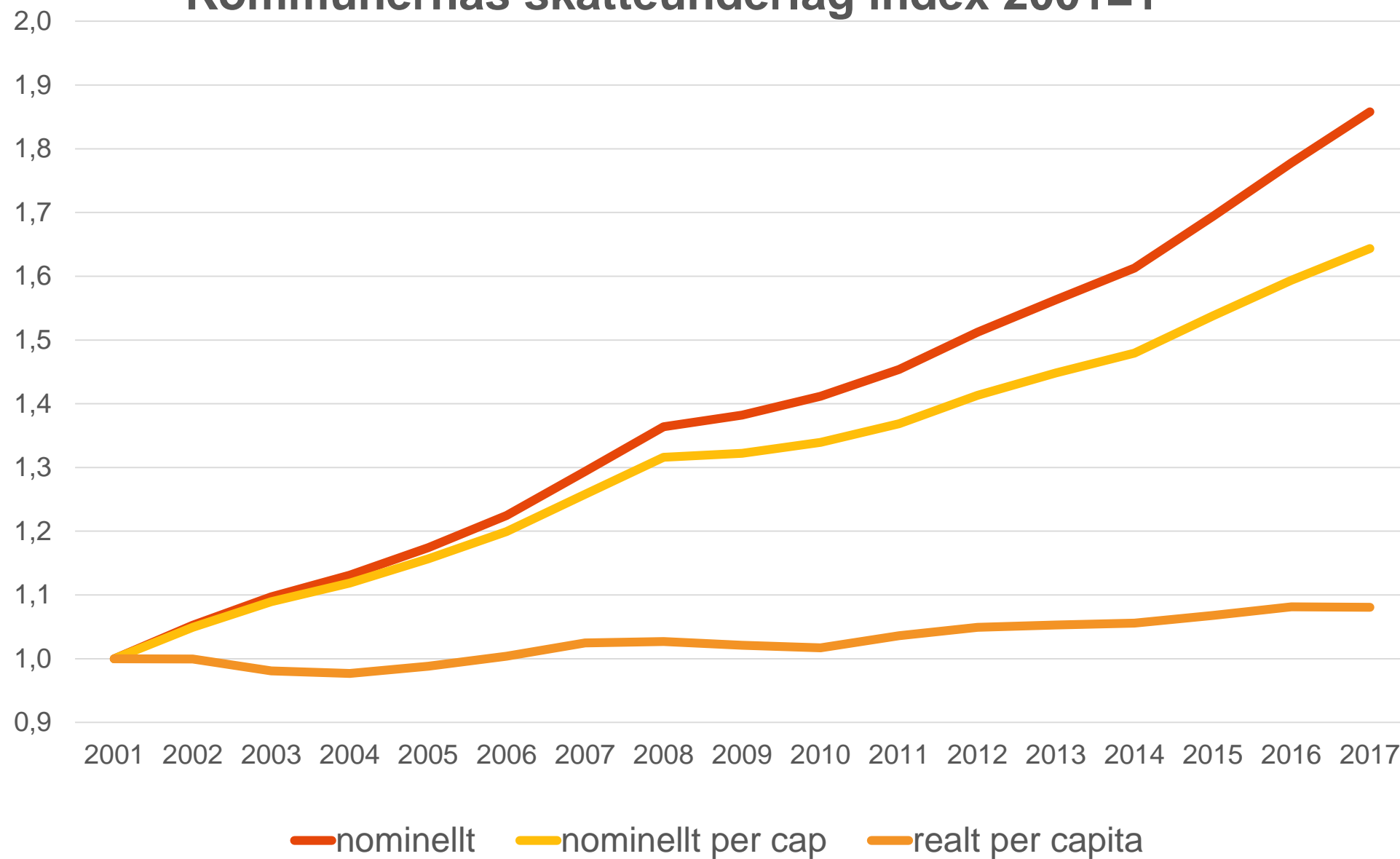
- Stark arbetsmarknad men hur länge till?
- Sysselsättningsökningen svarar utrikesfödda för
- Brist på personal särskilt i off sektor – även stor brist i privata tjänster
- Ingen fart på lönerna

Nyckeltal arbetsmarknaden – prognos

Procentuell förändring

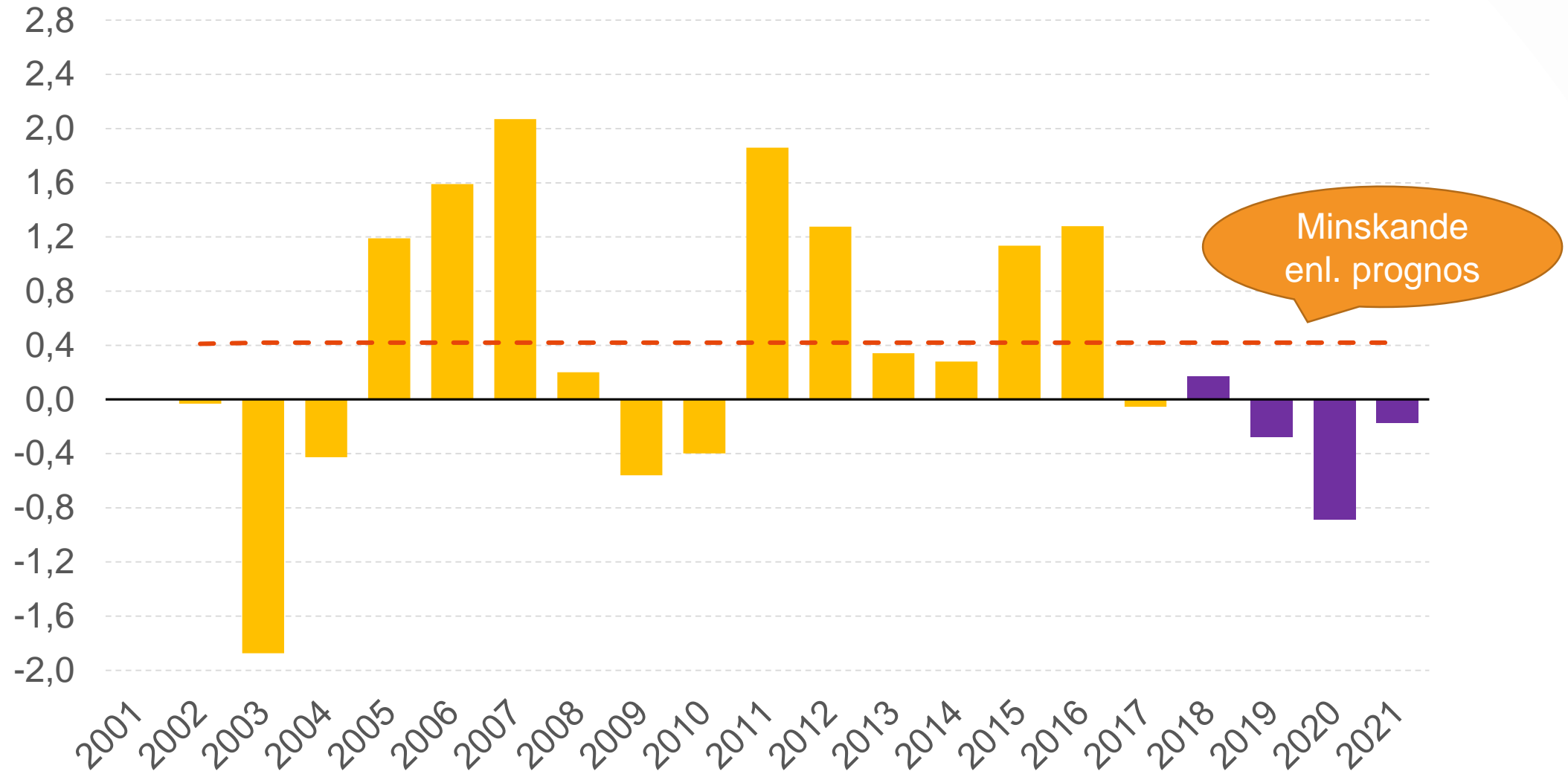
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Befolkningen 15–74 år	0,9	1,1	0,8	0,7	0,4	0,5
Arbetskraften	1,0	2,0	0,7	0,1	–0,1	0,3
Relativt arbetskraftstal, %	72,1	72,7	72,6	72,2	71,9	71,7
Antal sysselsatta	1,5	2,3	1,2	0,0	–0,3	0,2
Relativ arbetslöshet, %	6,9	6,7	6,2	6,3	6,5	6,6
Arbetade timmar	2,1	1,9	2,0	0,1	–0,4	0,1
Timlön, NR	2,3	2,8	2,9	3,1	3,4	3,5
Lönesumma	4,9	4,8	5,1	3,2	3,0	3,6
Timlön, KL	2,4	2,5	2,9	3,1	3,4	3,5

Kommunernas skatteunderlag index 2001=1

Realt skatteunderlag per invånare

Procentuell förändring

Vargen=demografisk utmaning?

Föris,
skolis
fritids
om 25 år
jobbis.

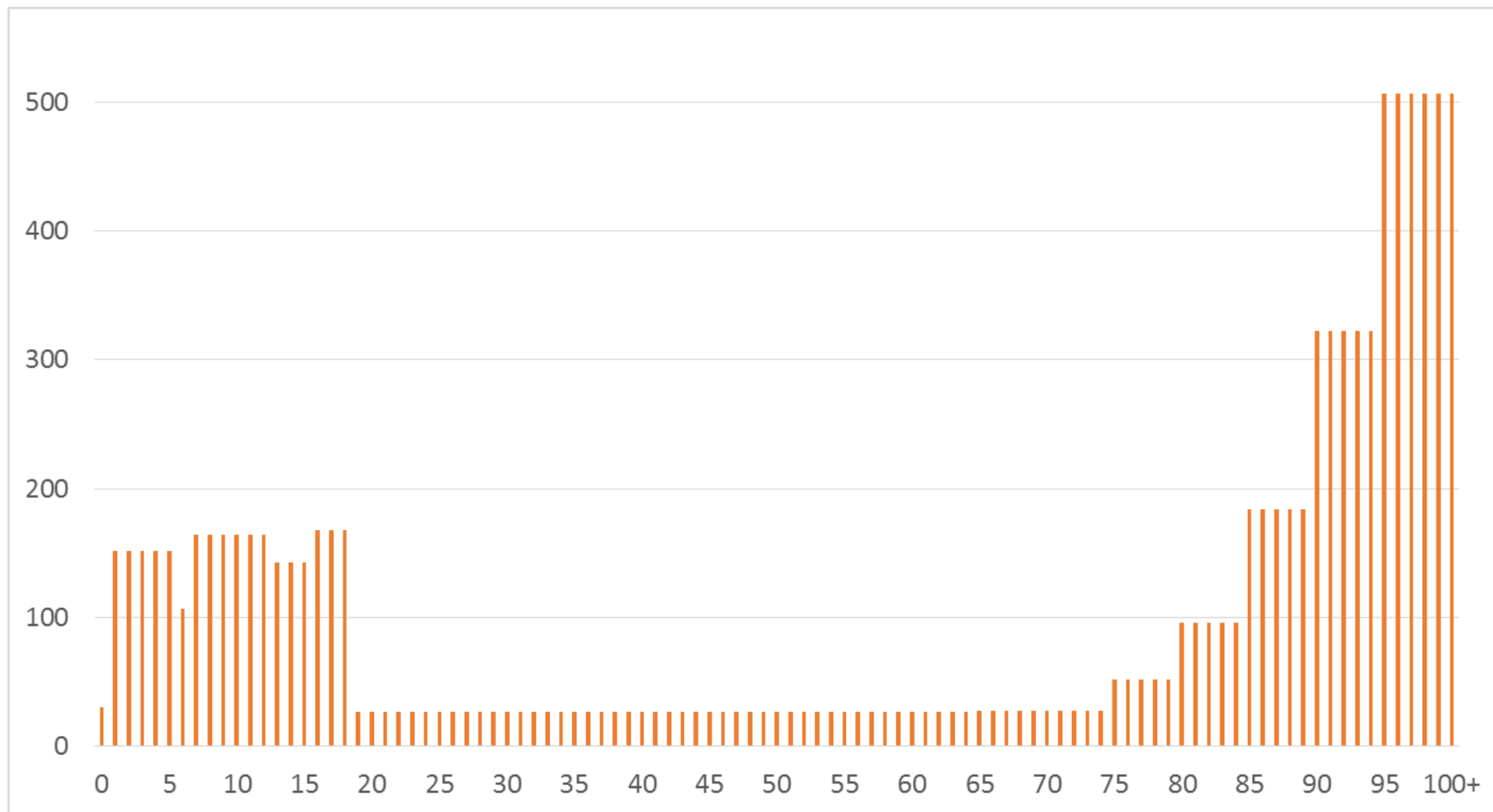

Befolkningen ökar mest bland behövande

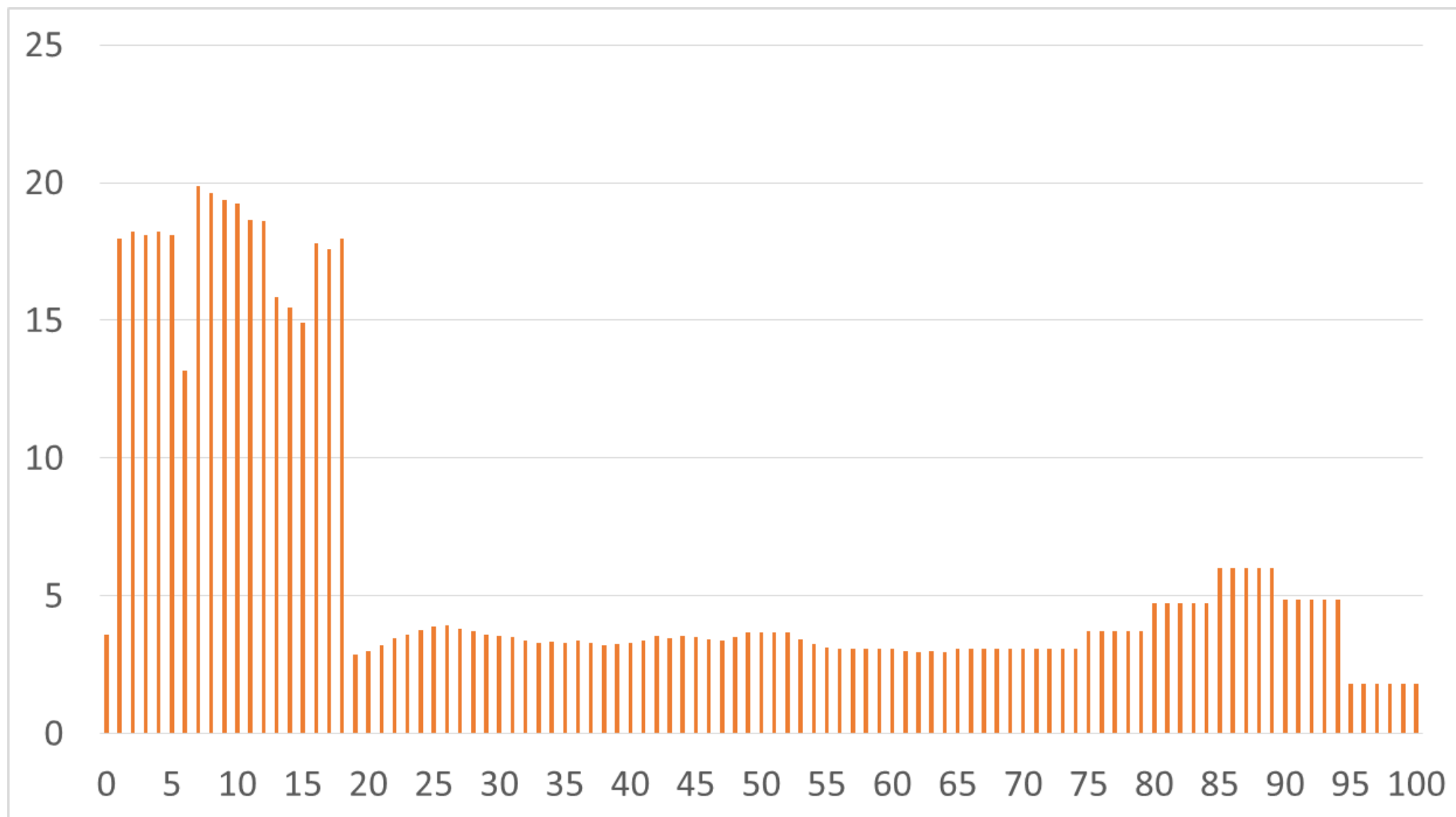
Förändring på 10 år för olika åldersgrupper

	2017	2027	Förändring	Procent	per år
0	116 600	127 500	10 900	9,4	0,9
1-6	728 500	775 800	47 300	6,5	0,6
7-15	1 060 100	1 154 700	94 500	8,9	0,9
16-18	325 500	397 700	72 200	22,2	2,0
0-18	2 230 800	2 455 700	225 000	10,1	1,0
19-64	5 883 300	6 258 100	374 800	6,4	0,6
65-84	1 745 600	1 958 300	212 700	12,2	1,2
85+	260 500	325 000	64 400	24,7	2,2
Tot	10 120 200	10 997 100	876 800	8,7	0,8

Kostnad i olika åldrar 2016, kommuner tkr/invånare

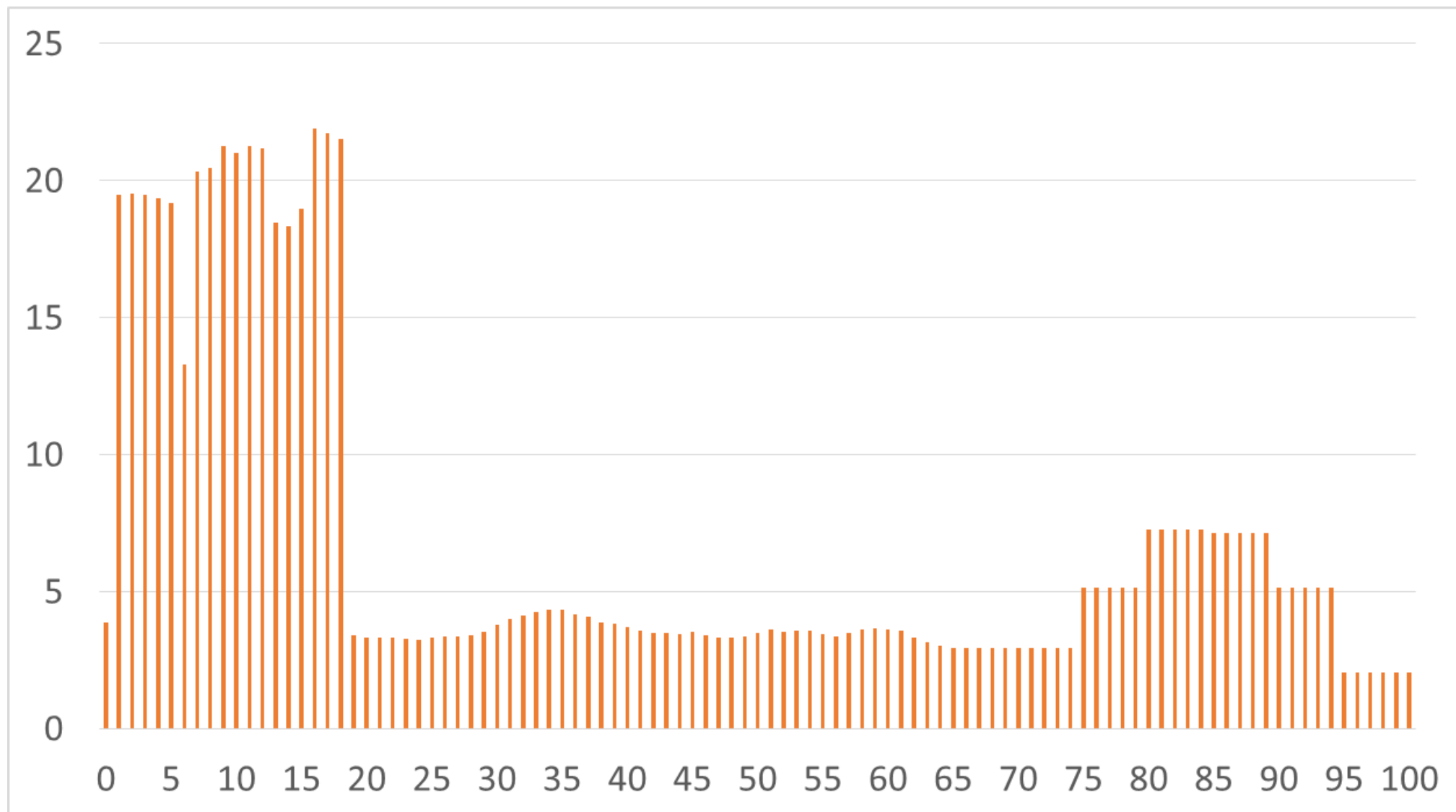

Totalkostnad i olika åldrar 2016, kommuner mdkr

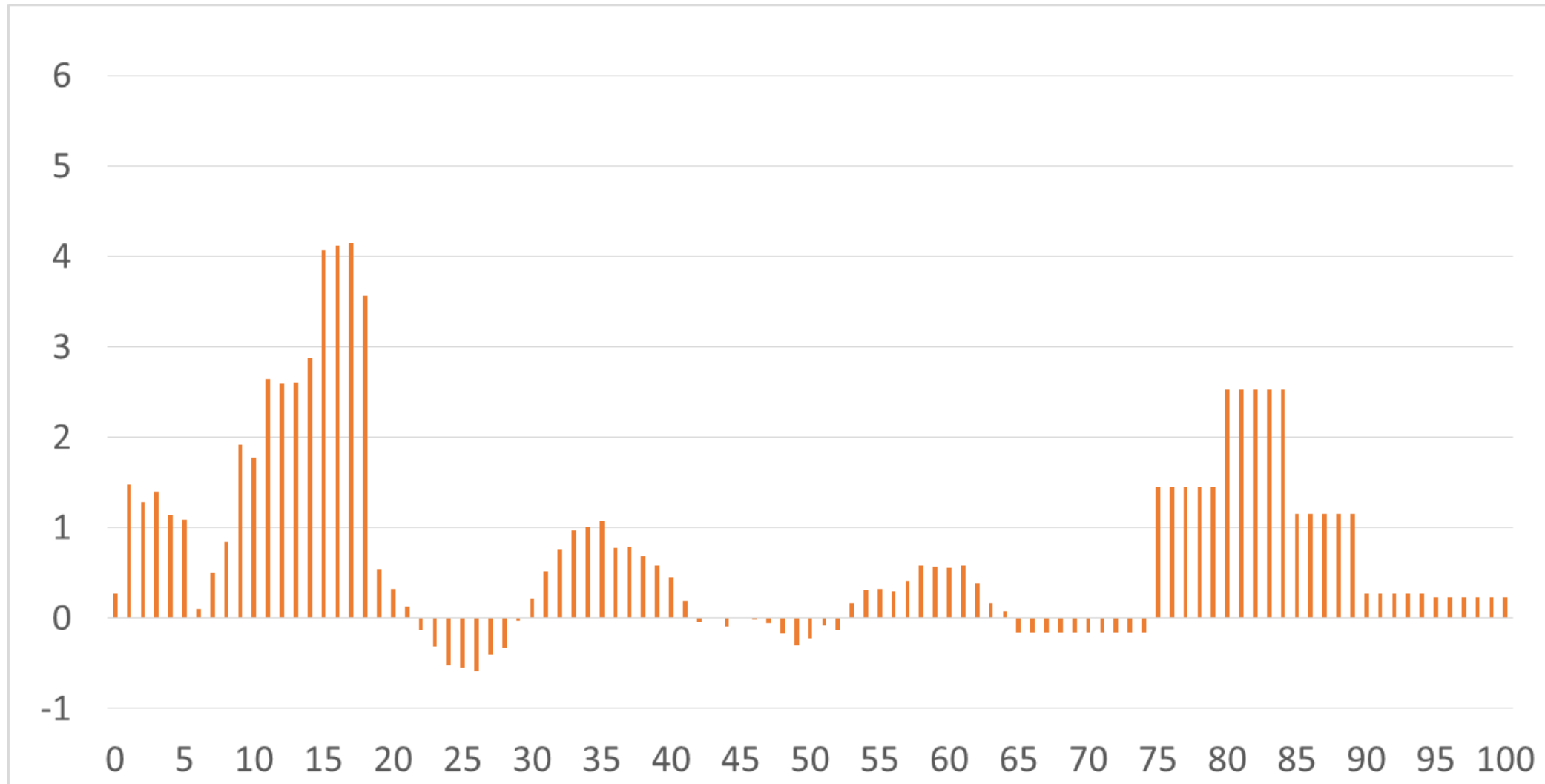
Totalkostnad i olika åldrar 2025, mdkr

SCB 180426

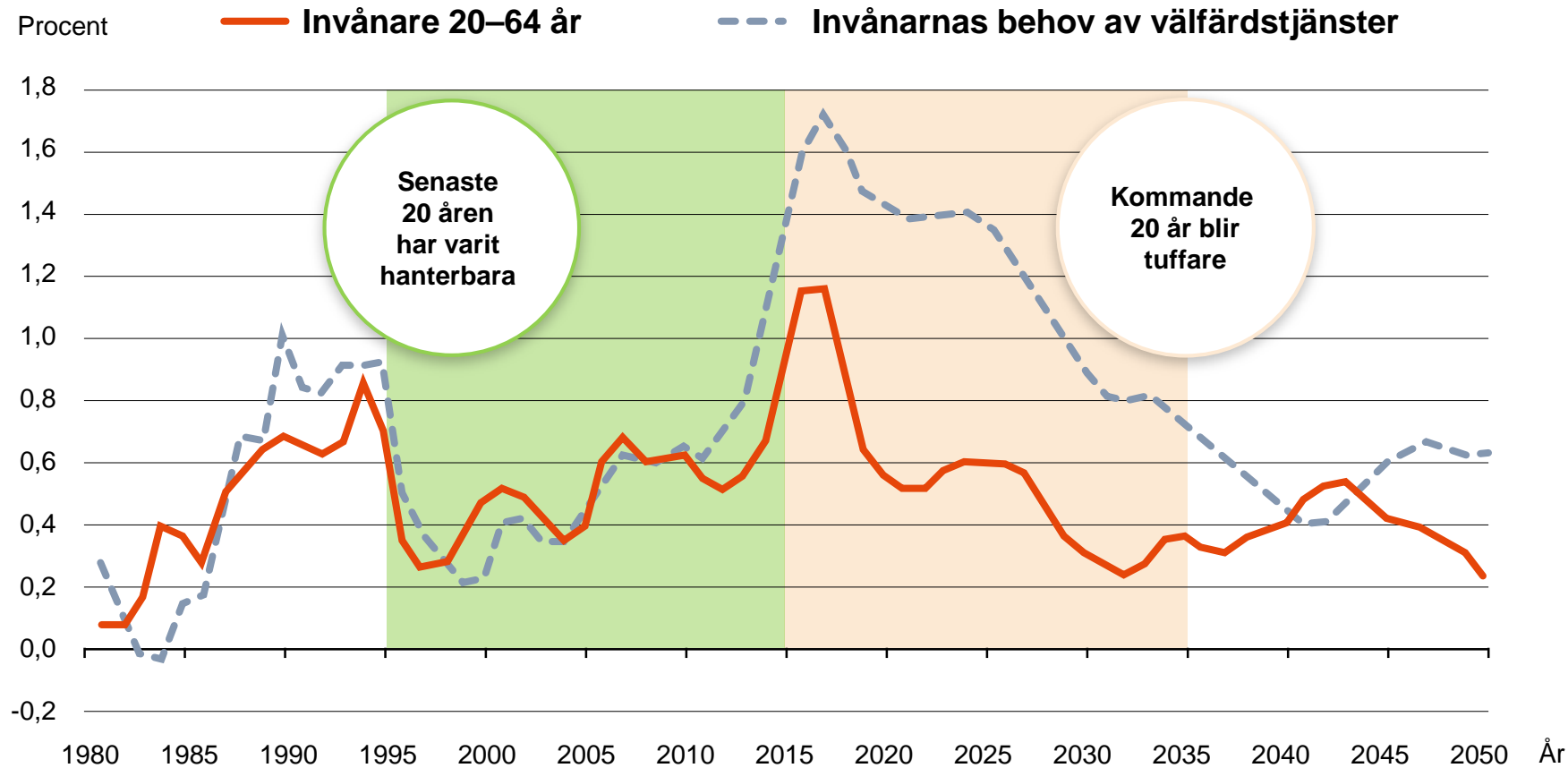

Skilnad totalkostnad 2016 och 2025, mdkr

SCB 180426

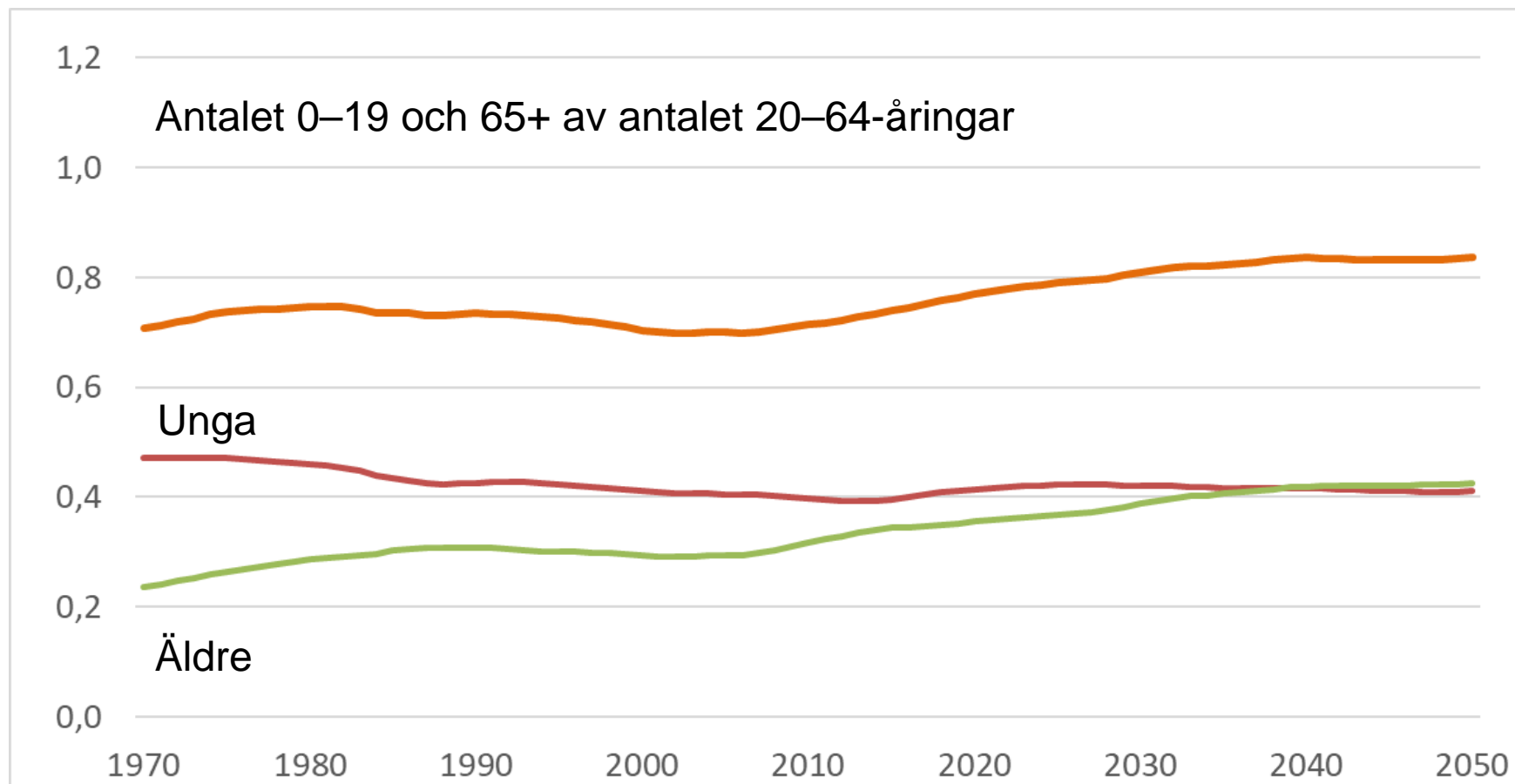

Behoven av välfärdstjänster ökar stort men inte arbetskraften

Trycket fortsätter!

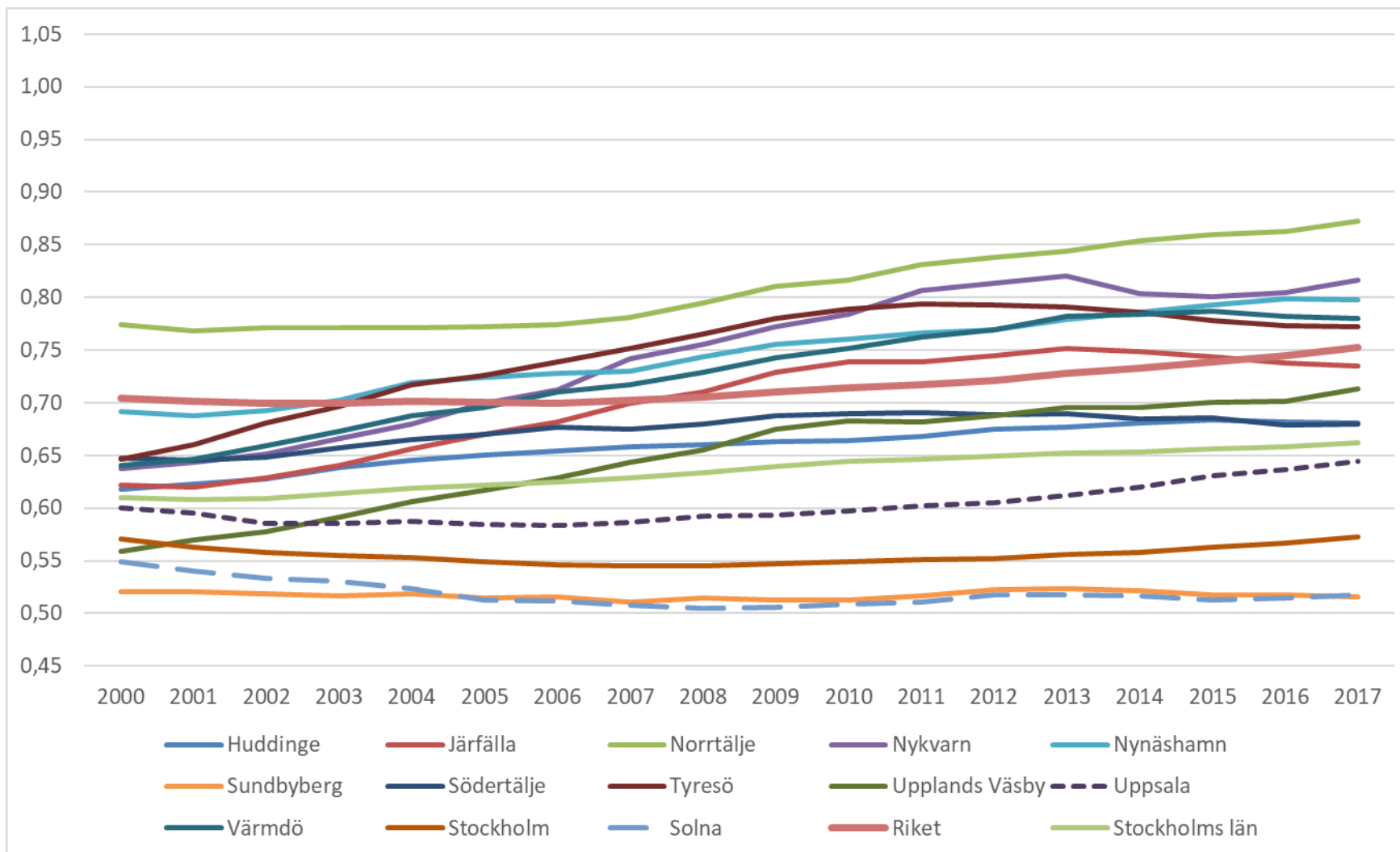
Demografisk försörjningskvot 1970–2050

Ex 0,7 betyder att en 20–64-åring ska försörja sig själv och ytterligare 0,7 personer.

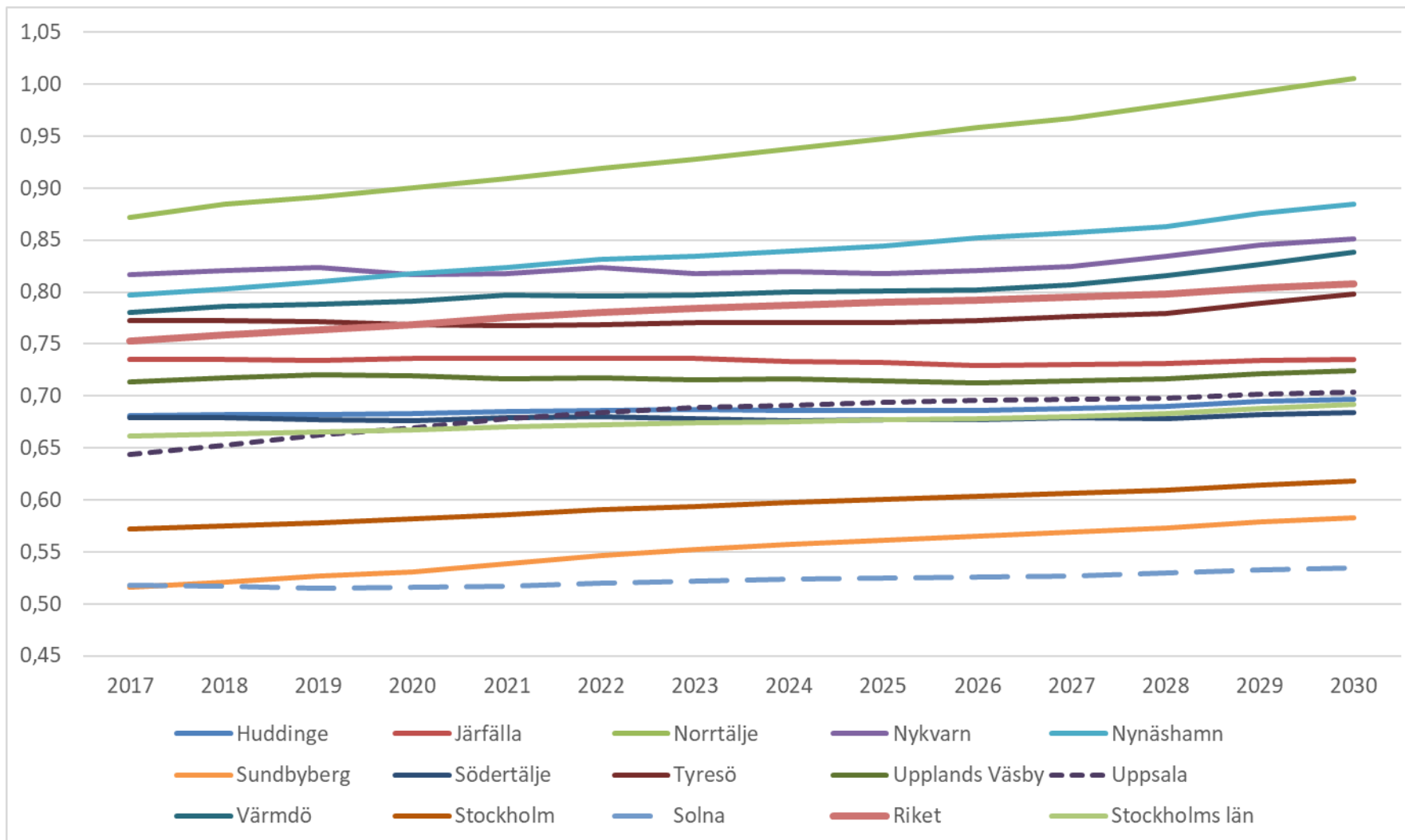
Demografisk försörjningskvot

2000–2017

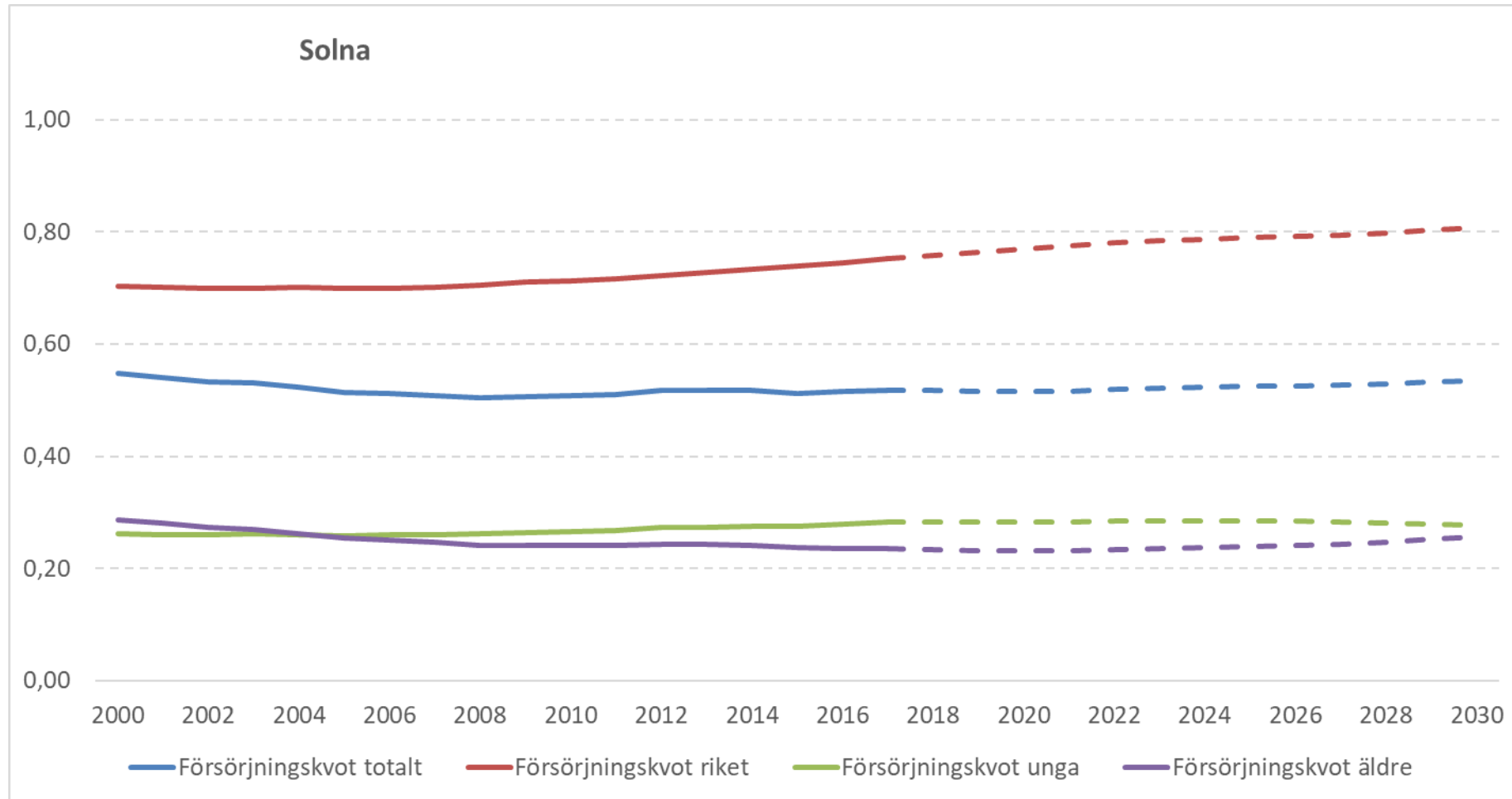
Demografisk försörjningskvot

2017–2030

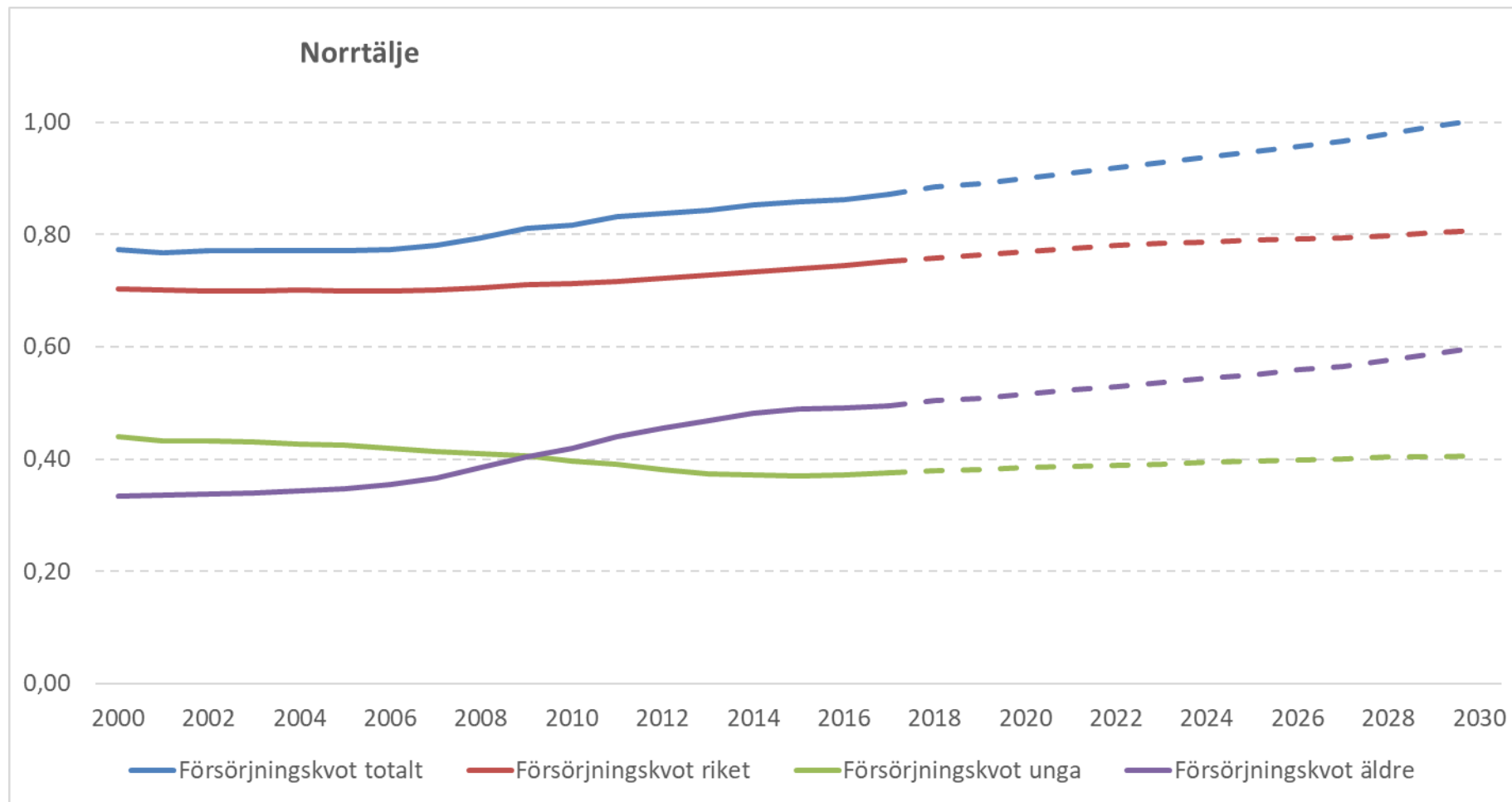
Demografisk försörjningskvot

2000–2030

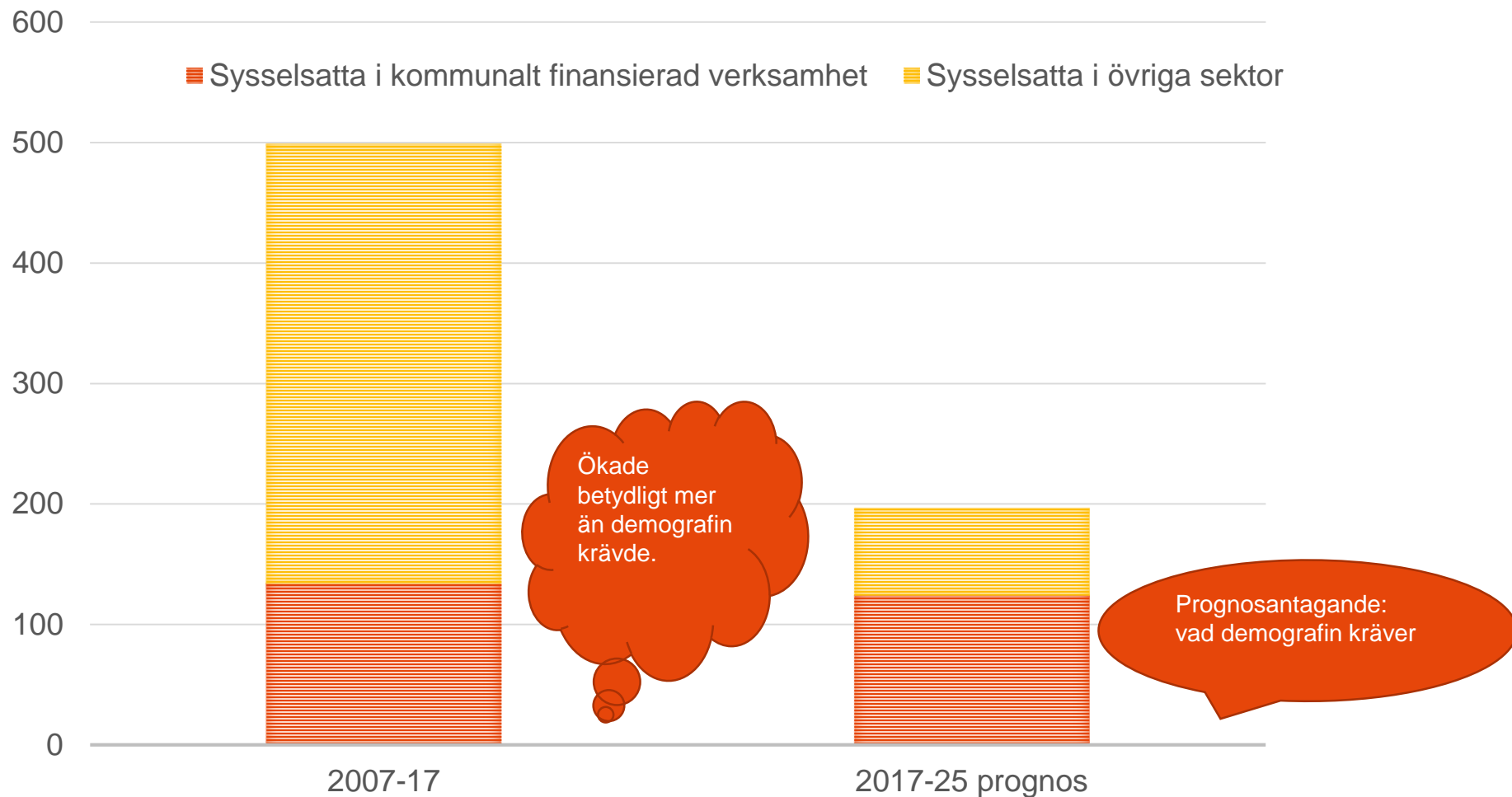
Demografisk försörjningskvot

2000–2030

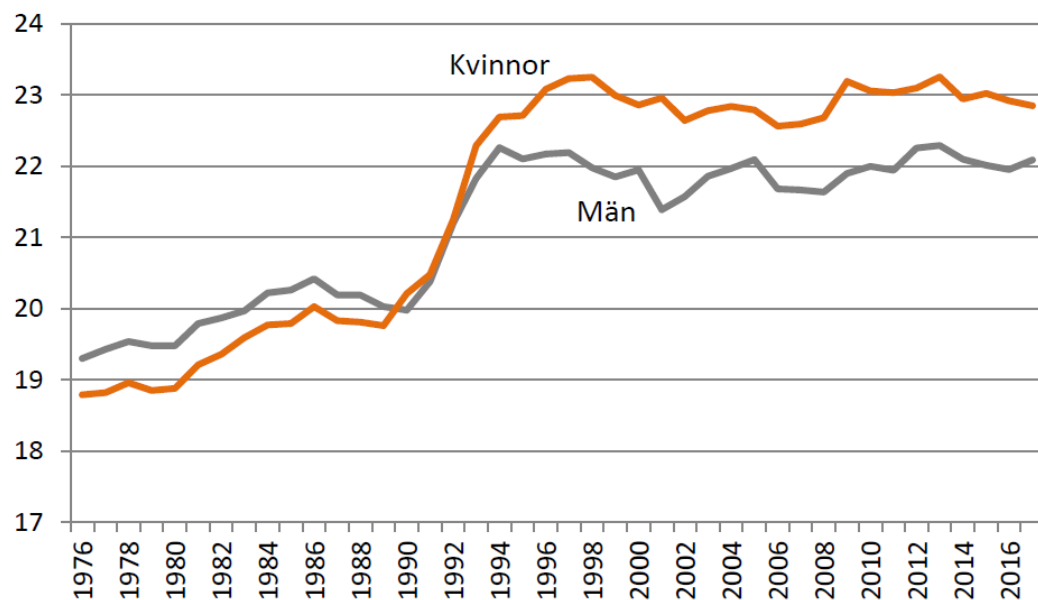
Ökning i sysselsatta 2007–17 och prognos 2017–25

1000-tals personer

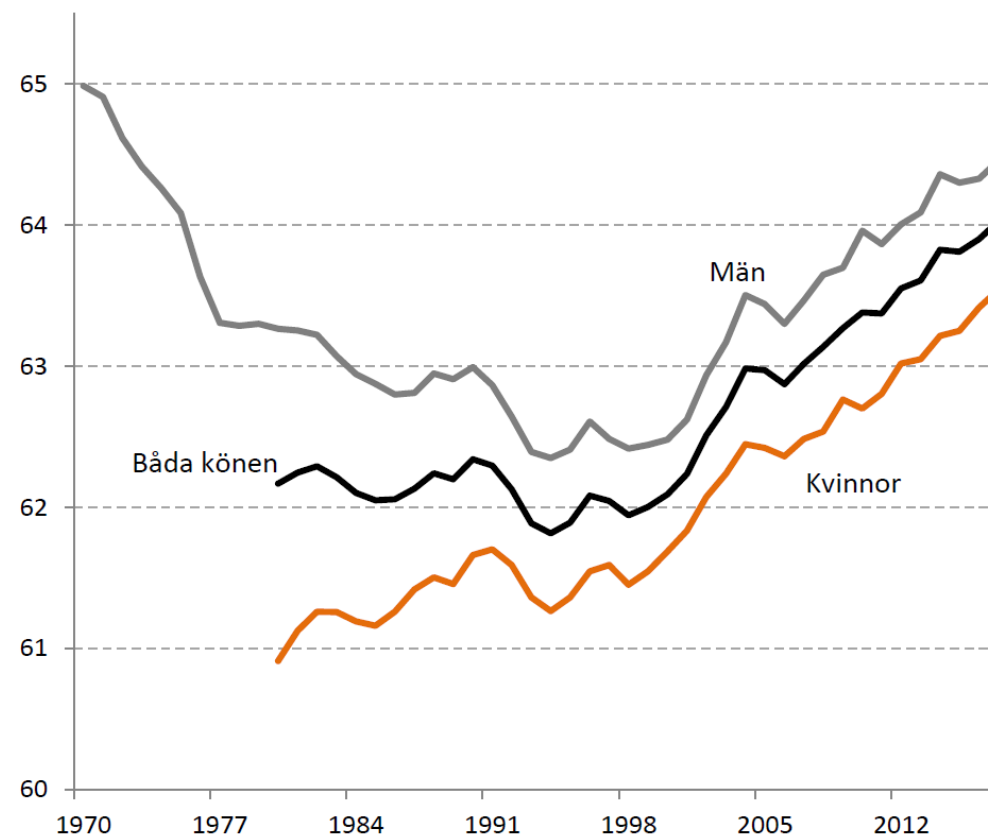
Utträde och inträde på arbetsmarknaden

Figur 6 Inträdesåldern i arbetskraften för kvinnor och män⁴

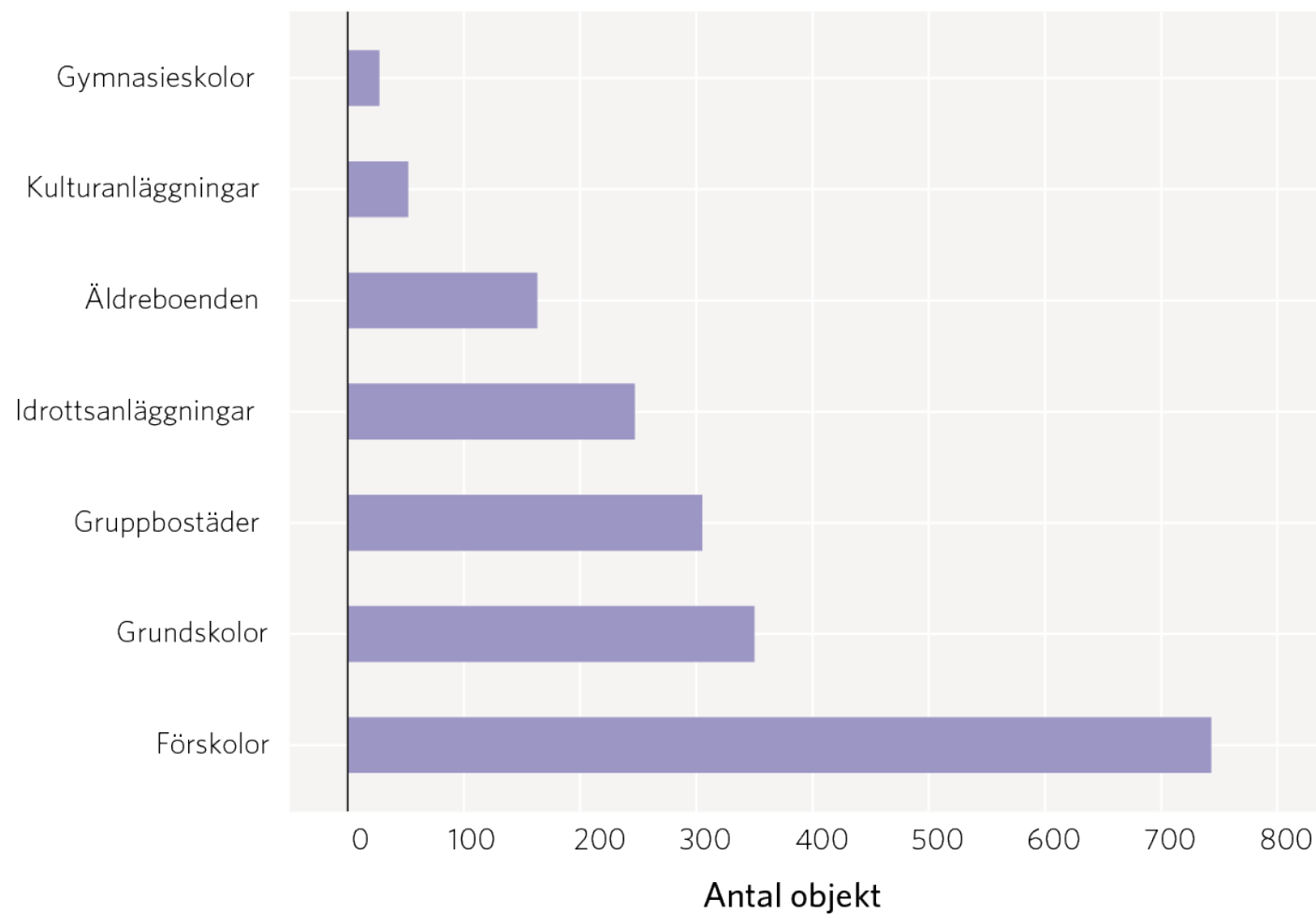
Källa: Pensionsmyndigheten (beräknat från AKU)

Figur 2 Utträdesåldern ur arbetskraften för kvinnor och män

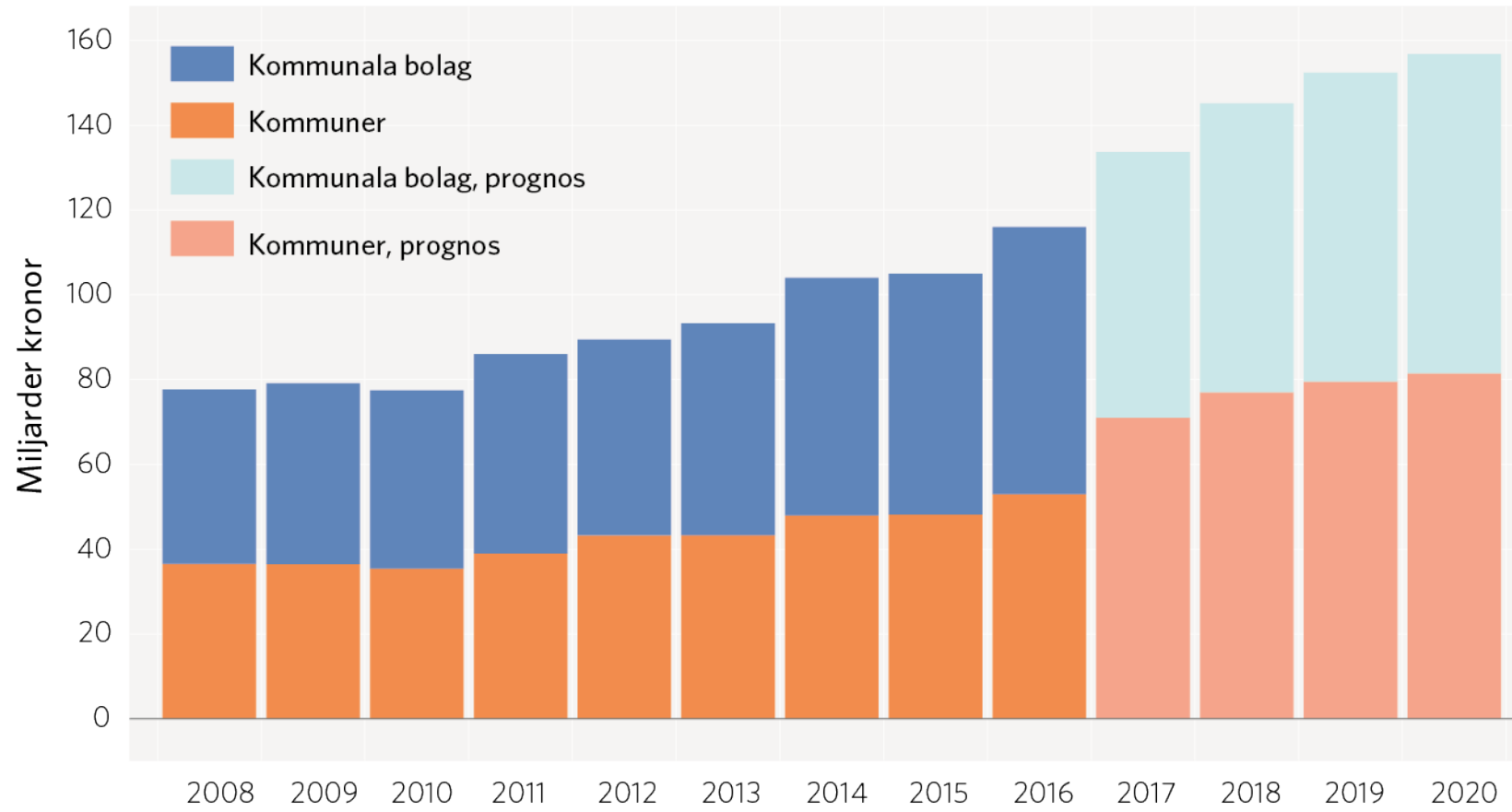
Antal planerade investeringsobjekt inom olika verksamheter

Antal objekt 2018–2021

Koncernernas investeringar

Miljarder kronor

STATSBIDRAG

Utvecklingen av riktade och generella statsbidrag 2012–2018 i fasta priser, miljarder kr.

Riktade statsbidrag

2012 **28**

2018 **44**

Exklusive
flyktingersättningar

Generella statsbidrag

2012 **119**

2018 **117**

Demografisk utmaning – ökade behov av välfärd

Finansiering

- med svagare skattebas..

Rekrytering

- brist på arbetskraft, fördelning över landet, lönefråga

Investeringsbehov

- verksamhetslokaler, bostäder

Effektivitet

- Hantera resurserna effektivt, samverkan
- Ej dutta statsbidrag och öka förväntan...

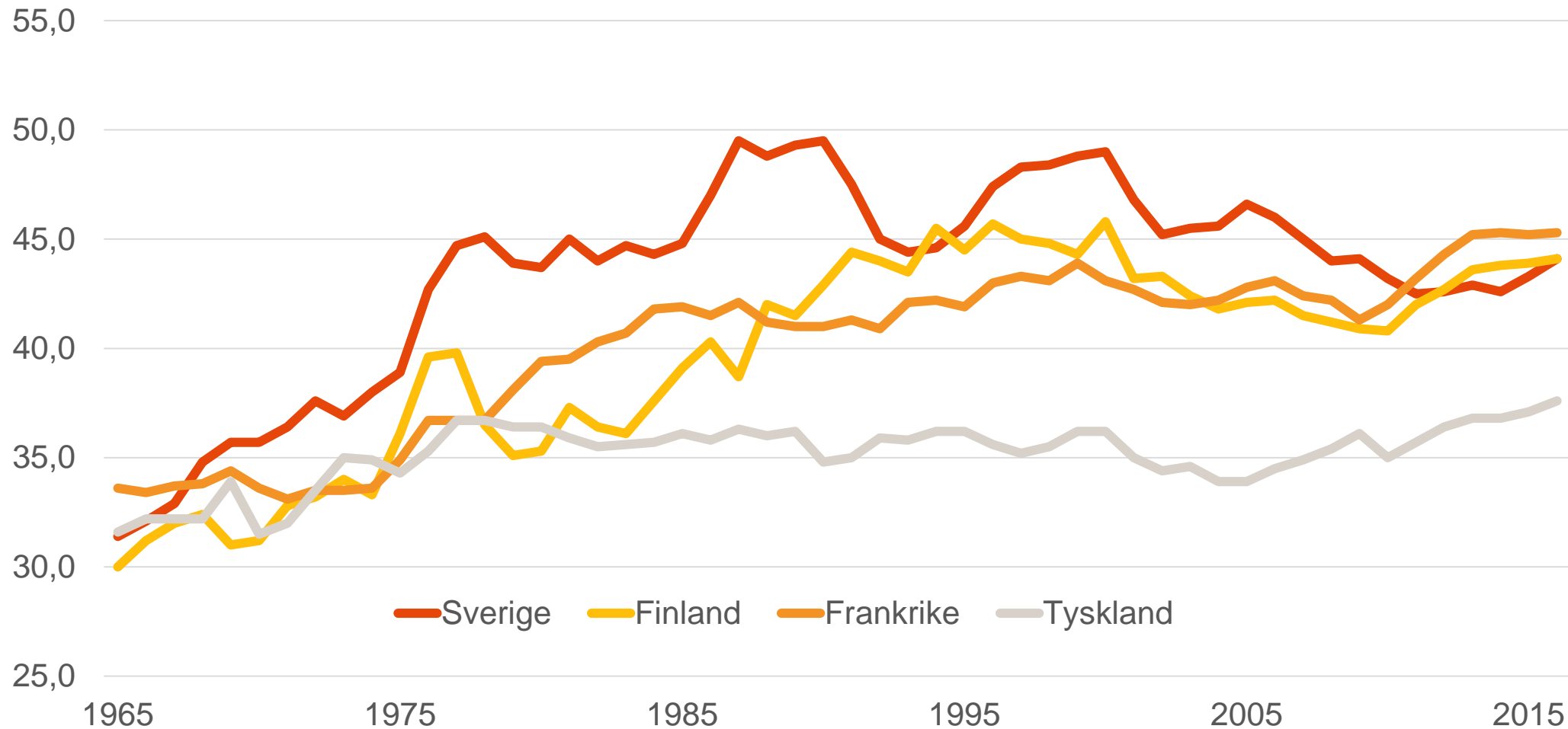

UTJÄMNINGS-
SYSTEMET!

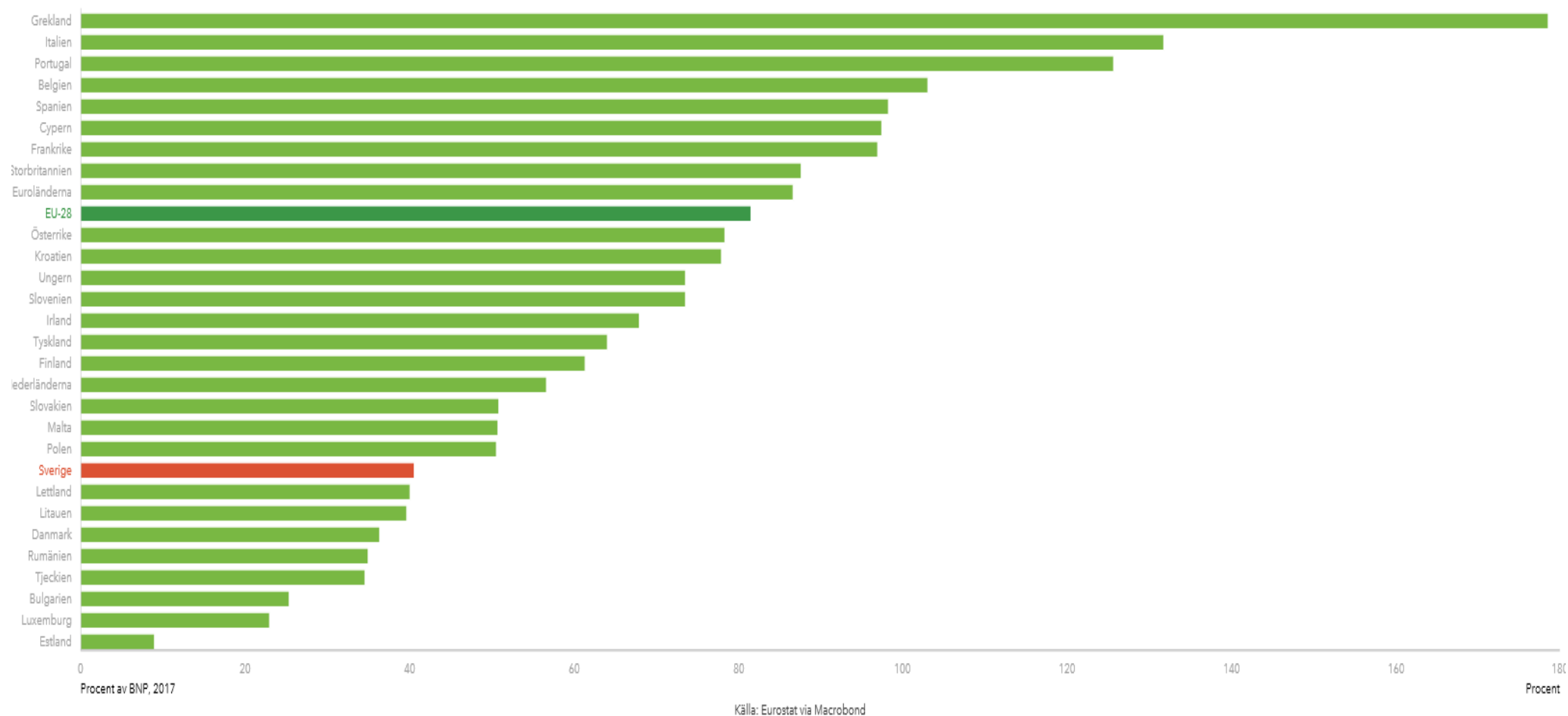
**Hur ska vi få till det?
Vad vill vi ha?**

Sverige högst skattetryck – inte längre!

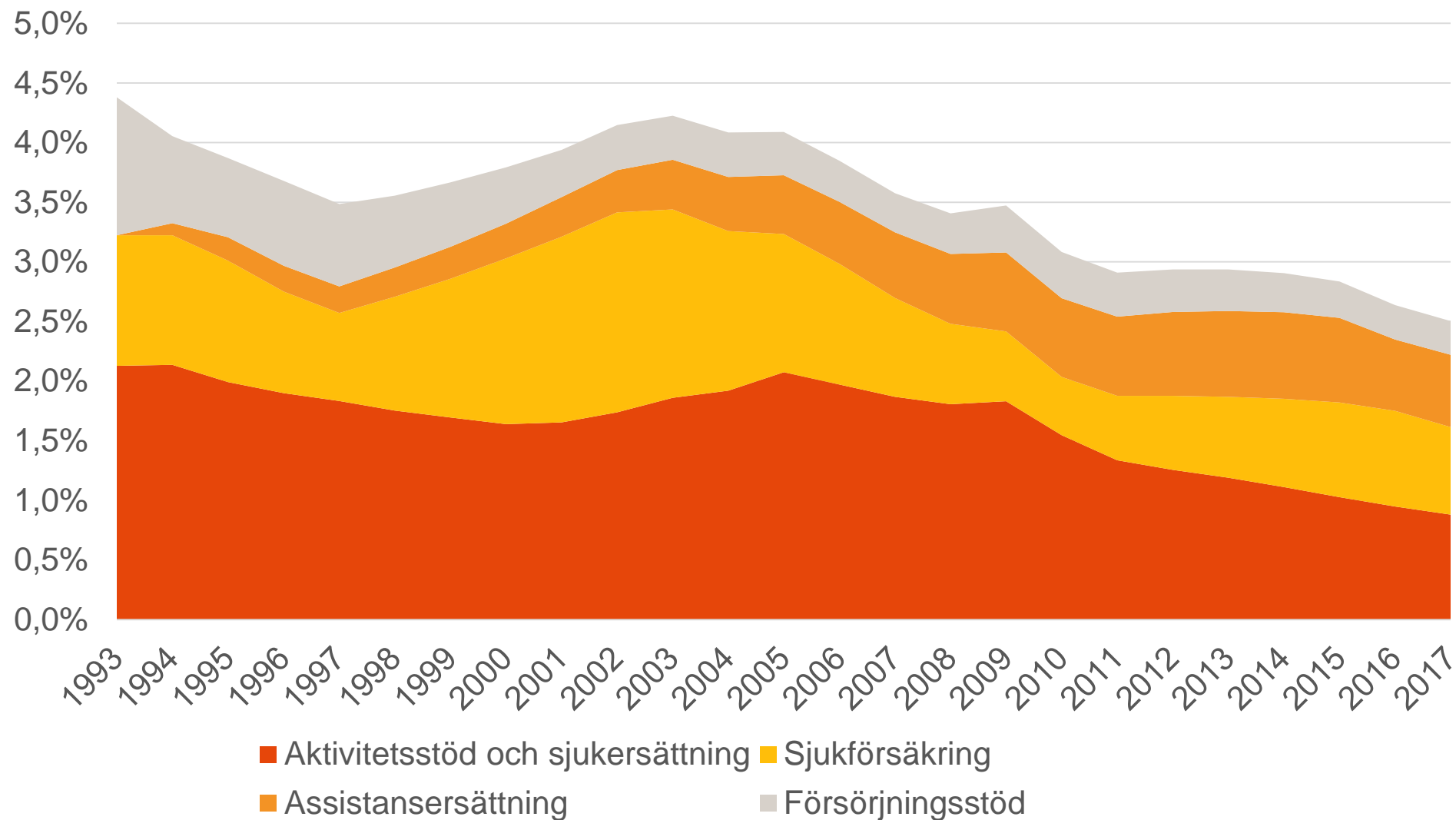
Skattetryck 1965 -2016 som andel av BNP, procent

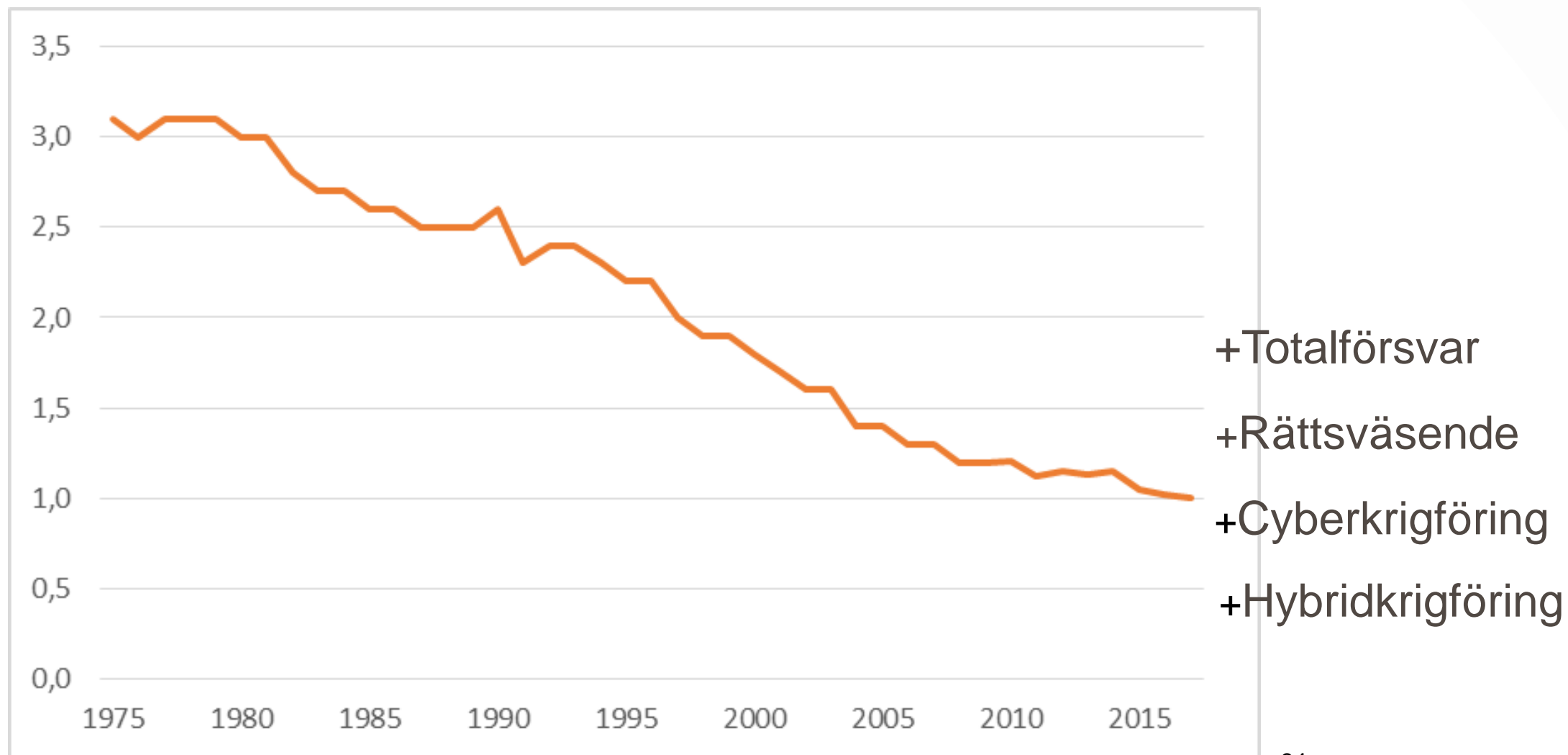
Statsskuld, Maastricht , andel av BNP

Några transfereringar som andel av BNP i Sverige

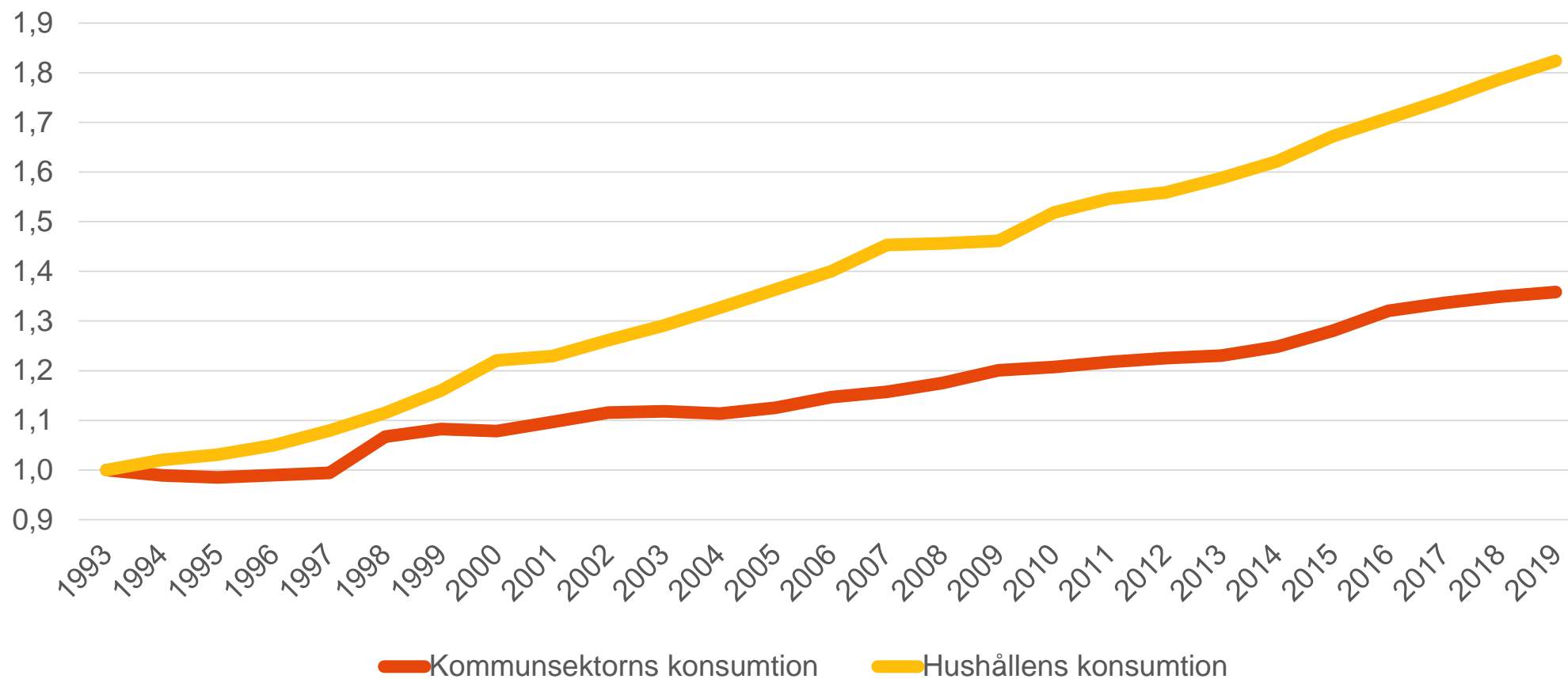

Försvarets andel av BNP 1975–2017

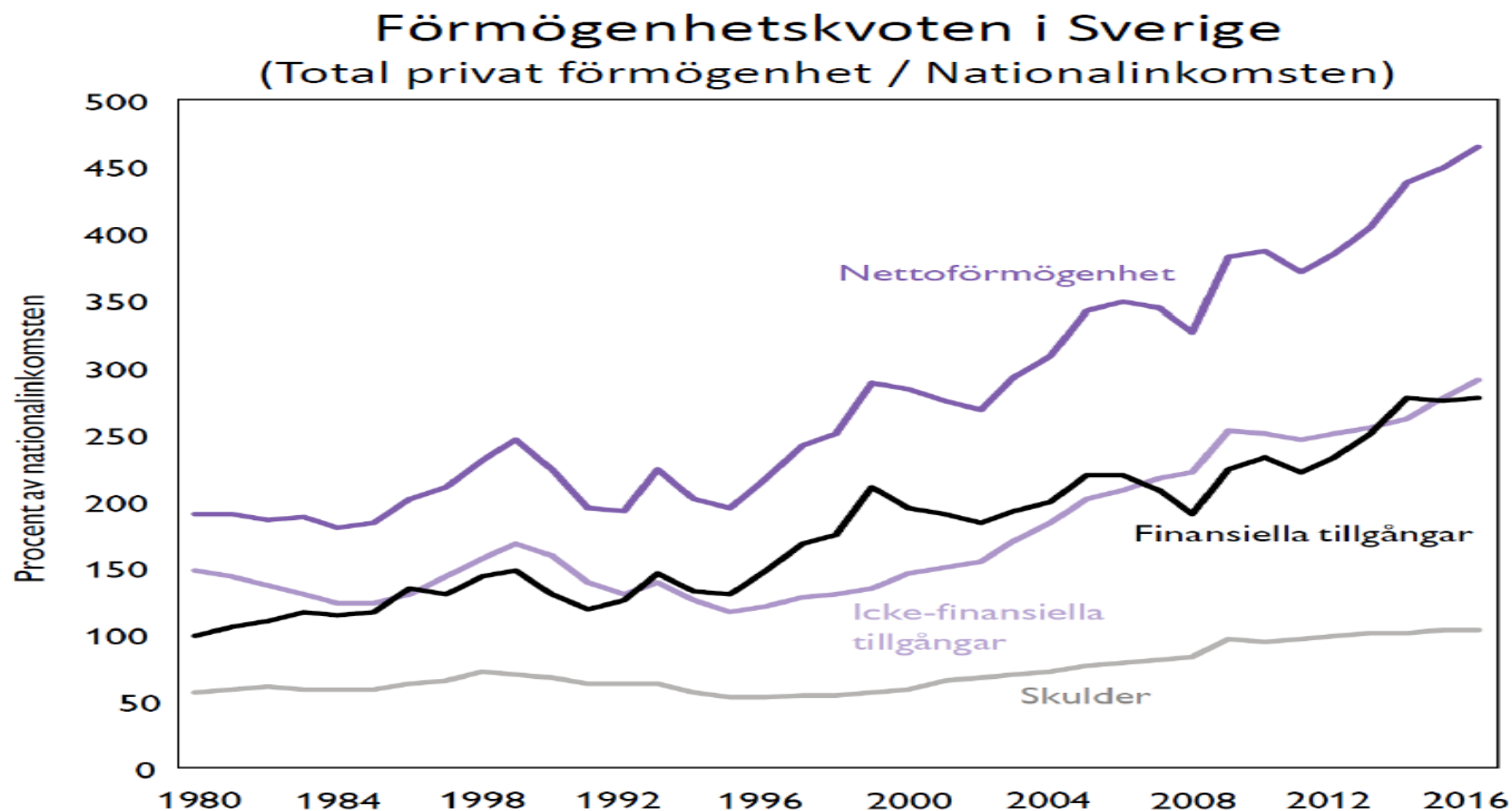

Välståndet har ökat!

Index 1993=1 konsumtion i fasta priser

Stor förmögenhetsökning i Sverige

Källa: SNS årsrapport 2018 Waldenström m fl.

Vad kommer att hända?

- Höjda skatter i kommuner och landsting?
- Höjda generella statsbidrag (höjda statliga skatter eller omprioriteringar)?
- Sysselsättningsgraden öka ytterligare?

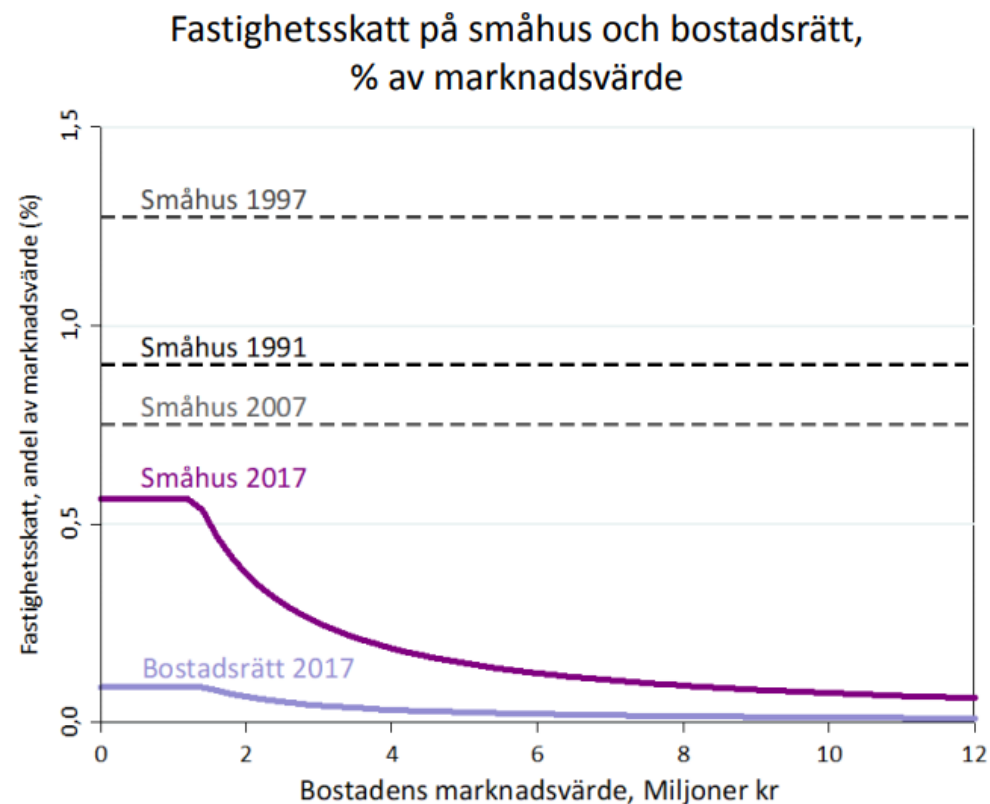
Minskad personaltäthet

- Ny teknik
- Ökad samverkan
- Mer utvecklingsinriktad statlig styrning

Allt möjligt annat...

Fastighetsskatt på småhus och bostadsrätt

- Takbeloppet innebär att fastighetsskatten har blivit regressiv
- Bostadsrätter betalar betydligt lägre fastighetsskatt än småhus
- Nybyggda hus helt skattebefriade i 15 år

Generella statsbidrag

**Förlängt
arbetsliv
och heltid**

Teknik

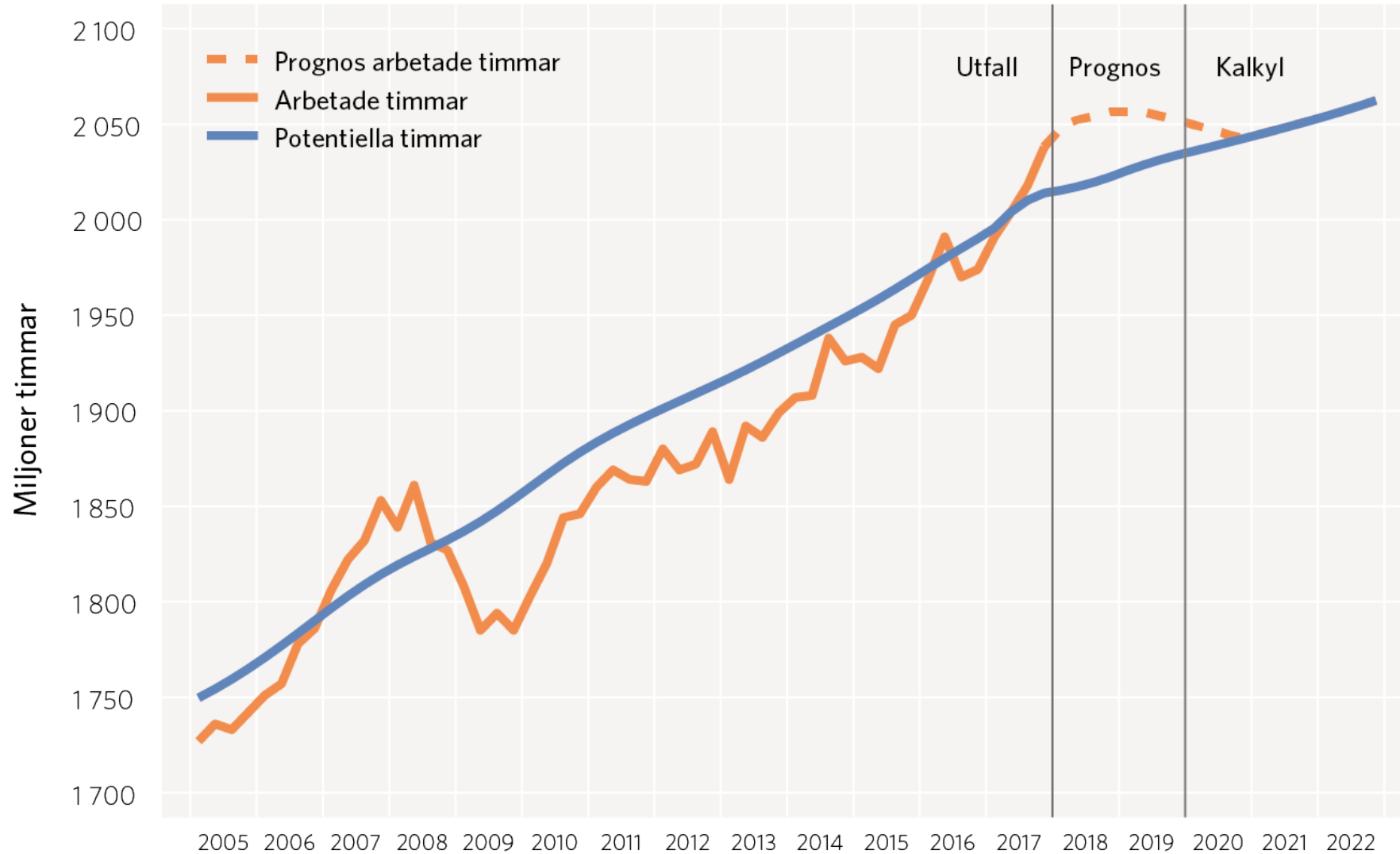
Samverkan

Så klarar vi välfärden

Arbetsmarknadskonjunkturen

Nivå i miljoner timmar per kvartal

Effektiviseringsutmaningen

- Kommuner och landsting måste klara större volymer utan att antalet anställda ökar i samma takt och utan att kvaliteten försämras
- Rekryteringsbehoven kan minskas om fler arbetar mer och om de anställda kan förlänga sin förvärvsaktiva tid
- Därtill behöver verksamheterna effektiviseras genom nytänkande och nya arbetssätt
 - Utnyttja tekniken
 - Öka samverkan
 - Mer utvecklingsinriktad statlig styrning